

Mezinárodní konference
Hašek a Švejk – humor tisíciletí II.
Lipnice nad Sázavou 28.-30.4.2008

Cestou necestou

Jaroslava Haška a Josefa Švejka
po Rakousku, Maďarsku, Slovensku, Polsku,
Ukrajíně a SNS v 21. století :

**Ulice, domy, muzea, pomníky, pamětní desky, mapy, knihy, známky,
spolky, www stránky a také hospody, pivo a jiné zajímavosti**

[Opraveno a aktualizováno v r. 2012]

O tom všem vážené společnosti poslušně hlásí
Alexandr Drbal z Prahy
E-mail: adrbal@gmail.com

Základní pojmy z haškologie a švejkologie

➔ **Hašek Jaroslav** (*30.4.1883 Praha, †3.1.1923 Lipnice nad Sázavou), světoznámý český prozaik, publicista, novinář, mystifikátor, největší český humorista všech dob. Otec nejslavnějšího českého literárního hrdiny dobrého vojáka Josefa Švejka. Absolvent Československé obchodní akademie v Praze (1902). Za 1. světové války voják c. a k. rakousko-uherské armády (17.2.1915 - 24.9.1915), pak zajatec, československý legionář (29.6.1916 - 14.4.1918) a rudoarmějec v Rusku. 4.12.1920 se vrátil do vlasti. Zúčastnil se slavné bitvy u Zborova (2.7.1917) a byl vyznamenán medailí sv. Jiří 4 stupně za chrabrost. Autor nesmrtelného románu „Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války“, „Dějin strany mírného pokroku v mezích zákona“ a více než 1200 povídek, fejetonů, her a básní. Zasloužil se o šíření dobrého jména českého národa ve světě.

„Já jsem živým dokladem toho, jak lživé zprávy roztrušují nesvědomití kritikové tvrzením, že u nás nemáme žádného světového spisovatele“

Jaroslav Hašek, 1912

Základní pojmy z haškologie a švejkologie

- **Švejk Josef** (*1912 Praha Královské Vinohrady, *červen 1917 Kyjev, Ukrajina, *1921 Praha, †poprvé v r. 1923, s toho času stále žije), literární syn spisovatele Jaroslava Haška (*1883, †1923), obchodník se psy, milovník pražských hospod a piva, voják c. a. k. rakousko-uherské armády, zajatec v Rusku a také mistr vejřečností a prognostik. Jeho válečné osudy byly popsány v díle Jaroslava Haška, zejména v románu „Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války“, ale kvůli autorově smrti nebyly dokončený a proto není známo jestli se vrátil do vlasti. Ovšem, svými hrdinskými a statečnými činy a zejména vejřečností si získal neutuchající světovou slávu, úspěšně pronikl do světové kultury a obchodu a tím se zasloužil o šíření dobrého jména českého národa ve světě. Nyní jméno dobrého českého vojáka Josefa Švejka stojí v jedné řadě se jmény španělského rytíře Dona Quijote De La Mancha, prince Dánského Hamleta a jiných důstojných mužů.

Základní pojmy z haškologie a švejkologie

Jaroslav Hašek jako ...

**voják
c. a k. rakousko-uherské
armády**

**legionář
a redaktor časopisu
Čechoslovan
v Kyjevě**

rudoarmějec

a spisovatel

Základní pojmy z haškologie a švejkologie

Josef Lada, druhý otec Josefa Švejka ...

na fotografiích

na autoportrétu

Základní pojmy z haškologie a švejkologie

Dobrý voják Josef Švejk jako...

guru všech švejkologů a haškologů

Kresba Josefa Lady

Česká republika

➤ Praha – rodné město Jaroslava Haška

Hlavní zajímavosti:

- Dům, kde se Jaroslav Hašek narodil, s pamětní deskou a bystou spisovatele (Školska 16, čp. 1325). Nadpis na desce hlásá: „**V tomto domě se narodil spisovatel Jaroslav Hašek**“ (sochař V. Vokálek, odhalena 26. 10. 1958).
- Hašková ulice (pojmenována v r. 1989; [viz mapa](#)).
- Pamětní deska na domu v ul. Na Hřebenkách 1 s textem: „**Zde stal dům ve kterém působil v letech 1909 - 1910 jako redaktor časopisu Svět zvířat humorista a satirik Jaroslav Hašek**“ (sochař Lumír Šindelář, odhalená 26.4.1983).
- Pomník Jaroslava Haška na Prokopově náměstí v Praze 3 – Žižkov (sochař Karel Nepraš, Karolina Neprašová, odhalen 5.10.2005).

Jiné vybrané pražské zajímavosti:

- Vlák EuroCity 278/279 „Jaroslav Hašek“ (Praha-Budapešť) přes zastávky Pardubice-Brno-Bratislava (od r. 2005).
- Výstava „Švejk“ ukrajinského divadla Ivana Franka z Kyjeva (herci Bohdan Beňuk – Švejk a Anatolij Chostikojev - Lukaš) ve Švandovém divadle (24.10.2004). Na výstavě byl Ing. Richard Hašek.
- Nonstop čtení věnované Jaroslavu Haškovi u příležitosti 125. výročí jeho narození a 85. výročí jeho smrti (28.-31.5.2007). Současně takové čtení se konalo také v Košicích (Slovensko), Kyjevě (Ukrajina) a Lysé nad Labem. 7

Česká republika

➤ Praha

Pamětní deska Jaroslava Haška na jeho rodném domě v ul. Školské 16

Pamětní deska Jaroslava Haška v ul. Na Hřebenkách 1

Česká republika

➤ Praha

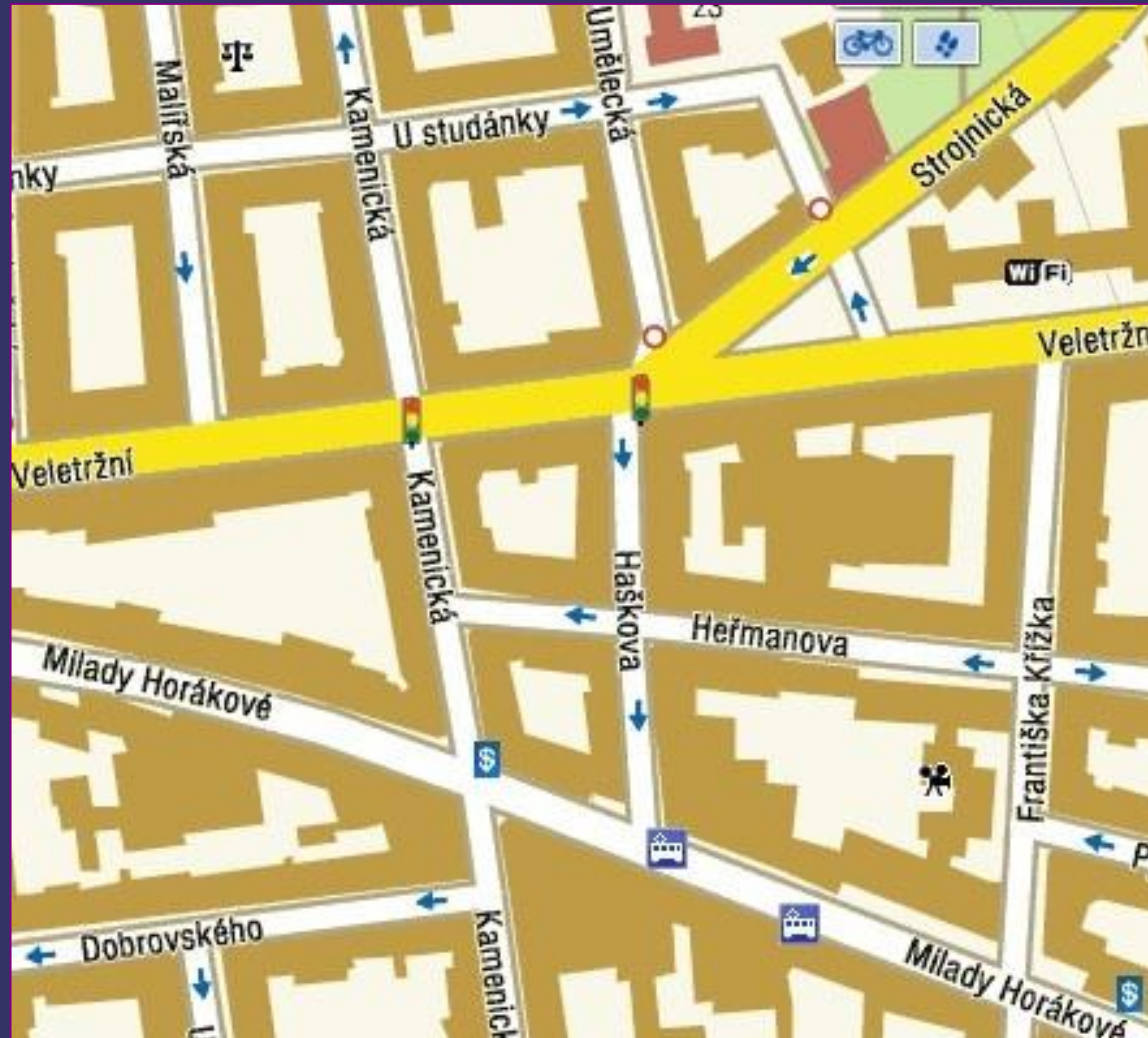

Pomník Jaroslava Haška na Prokopově náměstí -
pravnuček a vnuka u pomníku dědy.

Česká republika

Praha

Haškova ulice na mapě Prahy

Česká republika

➤ Praha

Pozvánka
na Dny ukrajinské kultury v Praze,
v rámci kterého
se 24.10.2004 hrála komedie „Švejk“
(Velký sál Švandova divadla).

Herci, diváci, velvyslanec Ukrajiny v ČR Ivan Kuleba
a Ing. Richard Hašek

Foto Andriy Motornyj, 2004

Дні української культури

вівторок **19. 10. 2004**, 18:00 год.

Ужгородські кав'ярні

– презентація двомовного видання поезій Петра Мідянки
Тýnská literární kavárna, ul. Týnská 6, Praha 1

п'ятниця **22. 10. 2004**, 19:00 год.

Голоси сходу

– концерт українських, русинських та грузинських пісень
у виконанні Мар'яни Садовської (Україна-Німеччина), тріо
Дерев'яник та жіночого хору Поляна (Словаччина), театру ЗАР
(Польща) та тетральної групи „Фарма в ескіні“ (ЧР, СР, Польща)
Velký sál Švandova divadla, ul. Štefánikova 57, Praha 5 – Smíchov

неділя **24. 10. 2004**, 19:00 год.

Ярослав Гаšek: Швейк

– Театральна компанія „Бенюк і Хостікоєв“ представляє виставу
„Швейк“ – вільна інтерпретація всесвітньвідомого роману
Ярослава Гашека, яка стала найкращою комедією 1996 року.
Velký sál Švandova divadla, ul. Štefánikova 57, Praha 5 – Smíchov

Дует неперевершених Богдана Бенюка та Анатолія Хостікоєва, незвичайно, трагікомічно і глибоко філософічно перевертає жанр комедії у свідомості глядачів. Вистава побудована на російсько-українській мовній палітрі, якою авторам чудово вдалось зобразити позицію чеської мови, що в свій час так само як сьогодні українська, була “задавлена” мовою сусіда. Режисер: Мирослав Гринишин.

Česká republika

➤ Lipnice nad Sázavou – poslední životní zastavka Jaroslava Haška (25.8.1921-3.1.1923)

Hlavní zajímavosti:

- Hostinec „U České koruny“, kde Jaroslav Hašek napsal poslední částí románu „*Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války*“.
- Pamětní deska na severní zdi hostince s textem: „**Zde býval hostem Jaroslav Hašek, tvůrce Dobrého vojáka Švejka**“.
- Památník Jaroslava Haška (Lipnice nad Sázavou čp. 185), otevřeny v r. 1959.
- Pomník Jaroslava Haška u Památníku Jaroslava Haška (1969).
- Starý hřbitov (1842-1952) s hrobem Jaroslava Haška.
- Mezinárodní konference Hašek a Švejk – humor tisíciletí (2003, 2008).
- Pomník Jaroslava Haška (sochař Josef Malejovský, odhalen 26.7.2008).

Česká republika

➤ Lipnice nad Sázavou

Hostinec „U České koruny“ s pamětní deskou

Česká republika

➤ Lipnice nad Sázavou

Pomník Jaroslava Haška
u jeho památníku

Památník Jaroslava Haška

Česká republika

➤ Lipnice nad Sázavou

Pomník Jaroslava Haška od akad. sochaře Josefa Malejovského

Česká republika

➤ Lipnice nad Sázavou

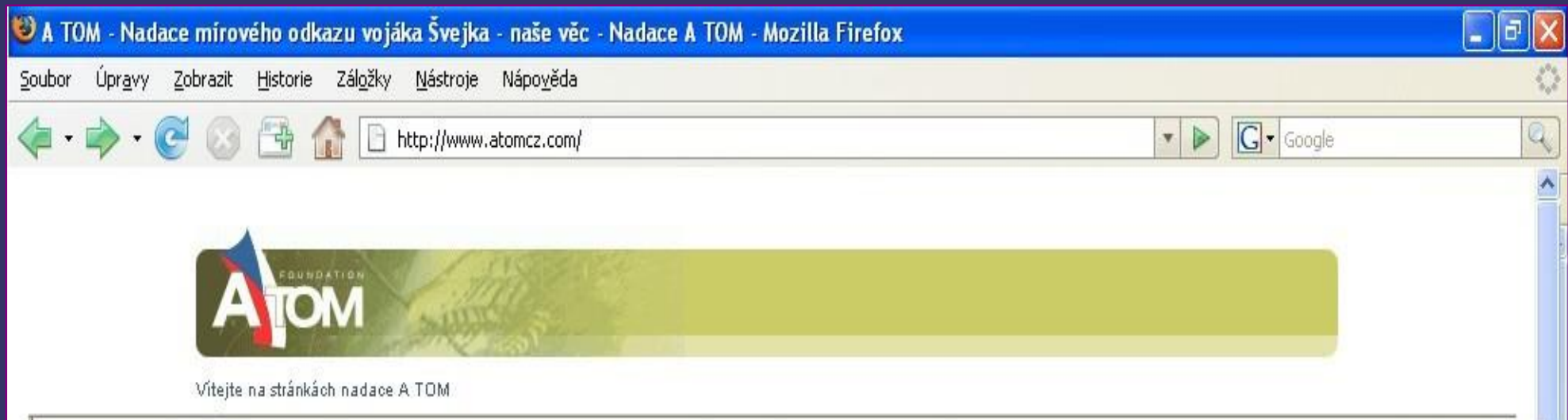
Informační desky
na cestě ke starému hřbitovu

Hrob Jaroslava Haška

Česká republika

➤ Jiné české haškovské zajímavosti

- Ulice Jaroslava Haška existují v 49 obcích a Švejk restaurace v cca 40 obcích.
- Nadace A TOM – Nadace mírového odkazu vojáka Švejka – naše věc. **URL:** <http://www.atomcz.com/>
Ze Statutu: „*Při své činnosti využívá zdravý rozum, klid a jemný humor, typický pro známého reprezentanta Českého národa ve světě - Josefa Švejka*“.

Česká republika

➤ Jiné české haškovské zajímavosti

- Pamětní deska Jaroslava Haška v Chotěboři na restauraci „Panský dům“ s textem: „*V roce 1912 pobýval v panském domě spisovatel Jaroslav Hašek 1883-1923 autor díla „Osudy dobrého vojáka Švejka“. Za své návštěvy napsal v restauraci povídku „Zrádce národa českého v Chotěboři“.*“

***Válečná cesta Jaroslava Haška
a dobrého vojáka Švejka***

Česká republika

➤ České Budějovice

Zde Jaroslav Hašek sloužil jako voják c. a k. rakousko-uherské armády v r. 1915.

Hlavní zajímavosti:

- Ulice Jaroslava Haška (viz mapa).
- Pamětní deska Jaroslava Haška na býv. Ferdinandových (Mariánských) kasárnách s textem: „*V těchto kasárnách konal v roce 1915 vojenskou službu autor dobrého vojáka Švejka český spisovatel Jaroslav Hašek*“.

Česká republika

➤ České Budějovice

„Mapa se taky může mejlit“ (Josef Švejk)

Ulice Jaroslava Haška na mapě Českých Budějovic

Česká republika

➤ České Budějovice

Bývala Ferdinandova (Mariánská) kasárna v Českých Budějovicích,
kde konal vojenskou službu Jaroslav Hašek

Česká republika

➤ České Budějovice

Vojenská nemocnice v Českých Budějovicích
na dobové pohlednici, kterou navštívoval Jaroslav Hašek

Rakovsko

V Rakousku Jaroslav Hašek navštívil Most nad Litavou (Bruck an der Leitha) neboli Királyhidu.

*My přišli tam,
když stromy v květu stály
a chrousti zapadali v aleje;
my lecčehos se věru nenadáli
a ztratili tam všechny naděje.*

Jaroslav Hašek
Királyhida (rukopis)

Maďarsko

V Maďarsku Jaroslav Hašek navštívil Moson-Magvaróvár, Győr, Budapešť, Hatvan, Fuzesabony, Miskolc, Tiszalók, Mezőzombor a Sátoraljaújhely.

Maďarsko

➤ Sátoraljaújhely, slov. Nové Mesto pod Šiatrom

Hlavní zajímavost:

- Pamětní deska na nádraží s textem v maďarštině: „*Na nádraží Sátoraljaújhelyi se stratil Švejk „dobrý voják“ hrdina světoznámého románu Jaroslava Haška, když se svým praporem putoval na frontu v Haliči pod čas I. světové války s c. a k. regimentem Rakovsko-Uherské monarchie*“ (odhalená v r. 2006).

Maďarsko

➤ Jiné maďarské haškovské zajímavosti

- Pamětní deska v lázeňském městě Balatonfüred s textem v maďarštině a češtině: „**Na paměť Jaroslava Haška 1883-1923 znamenitého českého spisovatele, který dílem „Balatonské povídky“ vydal svědectví o lásce k Balatonu**“ (odhalená v r. 1967).
- Kruh přátel „Bohemia Barati Kör“ .
- Švejkův klub „Švejk Társaság“.
- Vlak EuroCity 278/279 „Jaroslav Hašek“ (Budapešť'-Praha) přes zastávky Bratislava–Brno-Pardubice (od r. 2005).
- Restaurace „U Svejka“ v Budapešti.

Slovenská republika

Na Slovensku Jaroslav Hašek navštívil Lastovce,
Třebišov a Humenné

Slovenská republika

➤ Humenné

„Za pět minut jel vlak dál na Humenné. Zde již bylo jasně a zřetelně znát stopy, když Rusové táhli do údolí Tisy“ (Jaroslav Hašek)

Hlavní zajímavost:

- Pomník dobrého vojáka Švejka na hlavním nádraží (odhalen 5.10.2000). Autorem 190 centimetrů vysoké a zhruba 200 kilogramů vážící sochy Josefa Švejka z umělého kamene je akademický sochař Jaroslav Drotár, přičemž vedle sochy Švejka je umístěna také replika dnes už neexistující studny, z níž Švejk nabral hnědastou vodu, která ho zachránila před zlostí poručíka Duba. Odhalení pomníku se zúčastnil Ing. Richard Hašek.

Slovenská republika

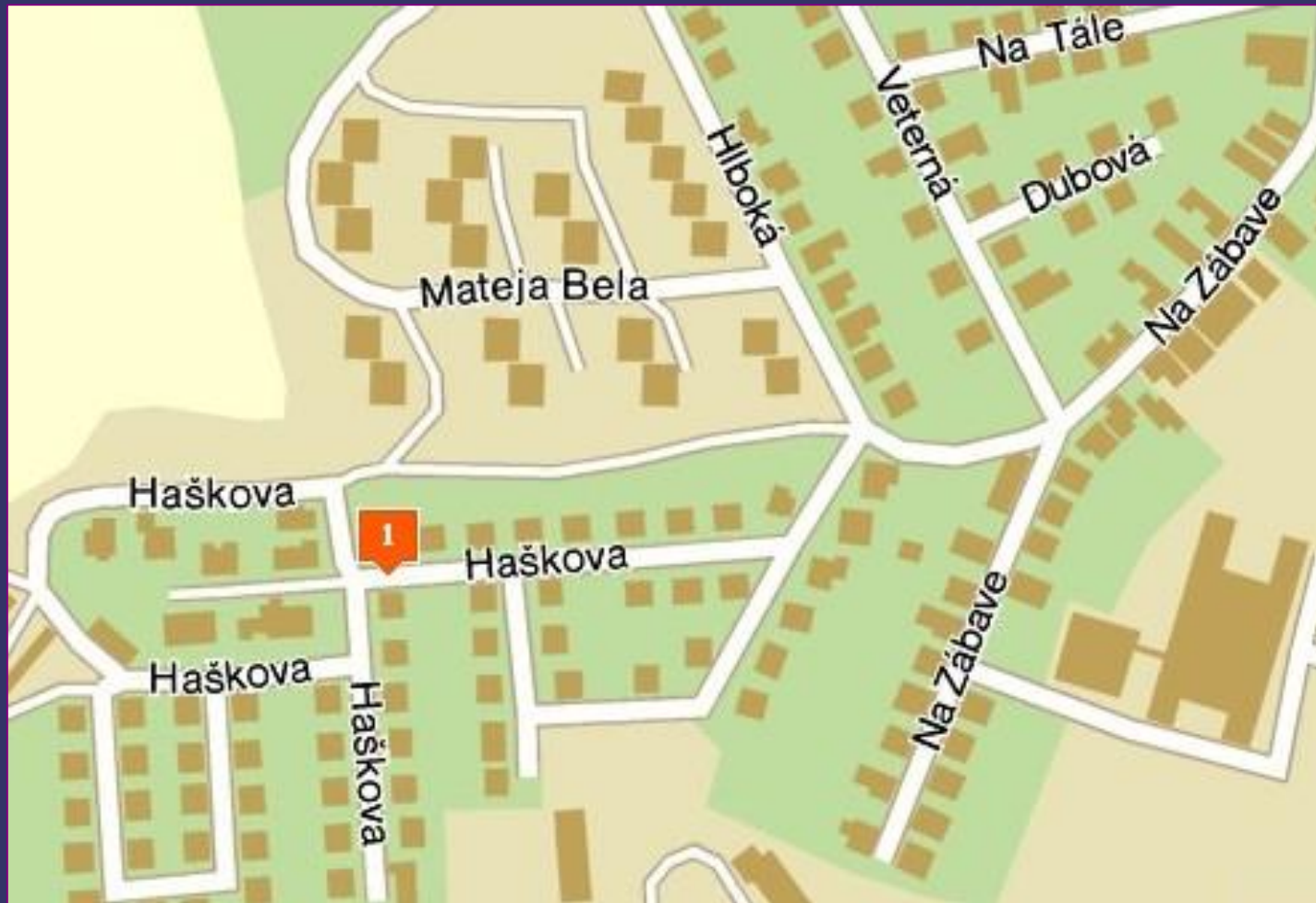
➤ Jiné slovenské haškovské zajímavosti

- Haškovy ulice existují v Banské Bystrici (viz mapa) a v Rajci, okres Žilina.
- Vlak EuroCity 278/279 „Jaroslav Hašek“ (Praha-Budapešť) přes Bratislavu (od r. 2005).
- Nonstop čtení věnované Jaroslavu Haškovi u příležitosti 125. výročí jeho narození a 85. výročí jeho smrti v Košicích (28.-31.5.2007). Současně takové čtení se konalo také v Praze, Kyjevě (Ukrajina) a Lysé nad Labem.

Slovenská republika

➤ Jiné slovenské haškovské zajímavosti (pokr.)

Haškova ulice na mapě Banské Bystrice

Polsko

Jaroslav Hašek byl v Polsku v r. 1903 a v r. 1915.

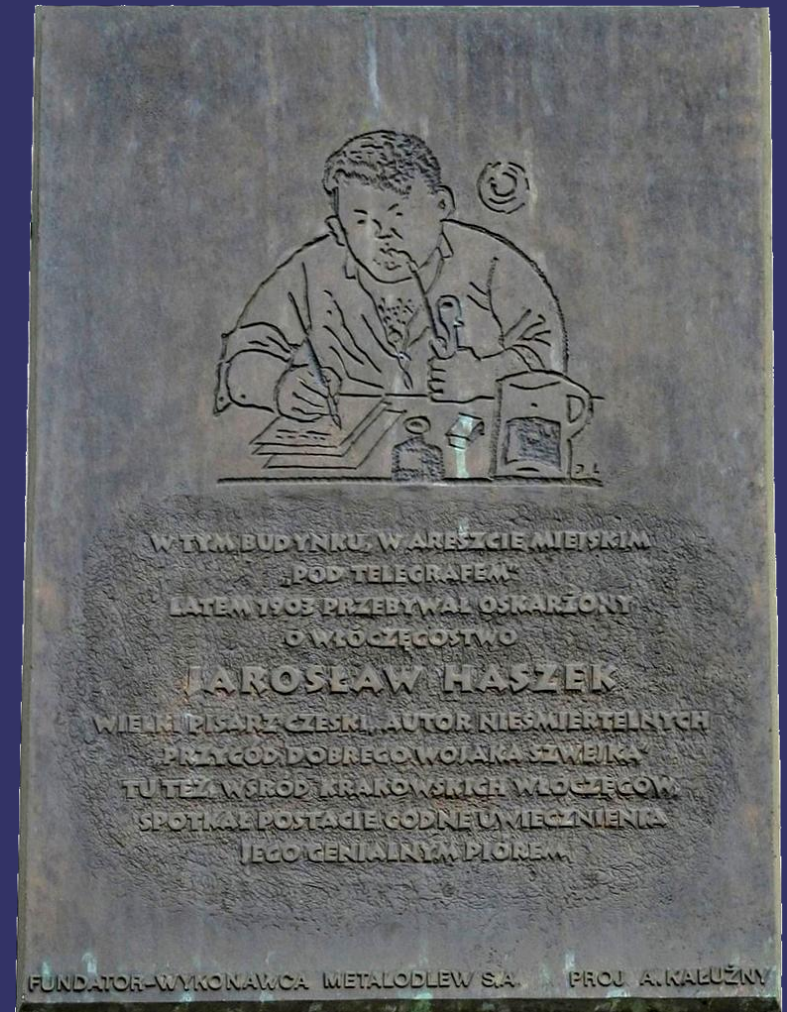
Polsko

➤ Kraków

Zde Jaroslav Hašek byl v r. 1903.

Hlavní zajímavosti:

- Pamětní deska Jaroslava Haška na bývalé věznicí „Pod telegrafem“ pod hradem Wawel na rohu ulic Podzamcze a Kanonicza (odhalená 28.7.2004) s textem v polštině: „*W tym budynku w areszcie męskim „Pod telegrafem“ latem 1903 przebywał oskarżony o włoczęcostwo Jarosław Haszkek wielki pisarz czeski, autor niesmrtelnych „Przygod dobrego wojaka Szwejka“ Wteż wśród krakowskich włoczęców spotkał postacie godne uwiecznienia jego genialnym piórem*“ Odhalení se zúčastnil Ing. Richard Hašek.
- Restaurace „U Szwejka“ (pl. Konstytucji 1). URL: <http://www.uszwejka.pl>

Polsko

➤ Sanok

Zde Jaroslav Hašek byl v r. 1915.

Hlavní zajímavosti:

- Ulička Josefa Švejka (1991).
- Deska v uličce Josefa Švejka s textem: „*Raczy pan się znajdować w burdelu, panie lejtnant. Ludzie bowiem różnymi chadzają drogami ...*“ (viz dále).
- Pomník dobrého vojáka Švejka v ul. 3-go Maja (sochař Adam Przybysz, odhalen 6.6.2003). Odhalení se zúčastnil Ing. Richard Hašek.
- Restaurace „U Szwejka“ (ul. 3-go Maja 15).

Sanok – Zaulek Dobrego Wojaka Szwejka

„Raczy pan się znajdować w burdelu, panie lejtnant. Ludzie bowiem różnymi chadzają drogami.”

To w tym miejscu Józef Szwejk wygłosił owe znamienne słowa, starając się dostarczyć pijanego „w sztok” podporucznika Duba na pilną odprawę oficerów batalionu, który ani rusz nie mógł sobie przypomnieć, gdzie się znajduje i jak się tu znalazł.

W rzeczywistości, ów sumienny oficer poszedł osobiście sprawdzić, czy któryś z jego podwładnych nie złamał wydanego przezeń zakazu korzystania z tutejszych, przyfrontowych zamtułów, które jak twierdził, pozakładali specjalnie wycofujący się Rosjanie, aby pozarażać chorobami płciowymi żołnierzy, i tym sposobem osłabić siłę cesarskiej armii.

Jak pisze Hašek, podporucznik Dub „za punkt oparcia dla swej kontroli wybrał sobie kanapkę panny Elly w pokoi ku na pierwszym piętrze tak zwanej „Kawiarni Miejskiej”. Na kanapce owej bawił się bardzo mile”.

Kto ciekaw jest reszty niech zajrzy do książki. My zaś, stojąc na uliczce nazwanej ku czci Józefa Szwejka jego imieniem spójrzmy na drugą stronę ulicy, gdzie w miejscu, w którym najprawdopodobniej stał ów wspomniany przez Haška przybytek, stoi – nawiązujący do istniejącego tu w owych czasach „Hotelu pod Trzema Różami” – nowy hotel o tej samej nazwie. Może ktoś z Was zamówi sobie „pokoik na pierwszym piętrze...?”

Polsko

 Sanok

Pomník Josefa Švejka v různá roční období

Polsko

➤ Przemysł

Zde Jaroslav Hašek mohl být v r. 1915 nebo ještě do 1. světové války, ale dobrý voják Švejk zde byl určitě.

Hlavní zajímavosti:

- Ulička vojáka Švejka.
- Przemyskie Stowarzyszenie Przyjaciół Dobrego Wojaka Szwejka (ul. Sanocka 19). Předseda Zbigniew Rużycki. **URL:** www.szwejk-przemysl.pl , E-mail: sport@um.przemysl.pl . Od r. 1998 pořádá společnost „Wielkie Manewry Szwejkowskie w Twierdzy Przemysł“, v rámci kterých se kona „Turnaj Wolnego Palenia Fajki BRÓG“ a cyklistický „Rodzinny Rajd Rowerowy Szlakiem Dobrego Wojaka Szwejka“.
- Topografie přebývání Josefa Švejka v Przemyslu je výstižně popsána na web stránce „Józef Szwejk w Przemyslu“. **URL:** <http://www.twierdza11.republika.pl/his/szwejk.html>
- Pivní „Bar pod Szwejkiem“ (Grunwaldzka 58).

Poznámka: Výrobu fajfek v Przemyslu zahájil v r. 1908 Čech Vincenc Svoboda. V r. 1948 založili jeho žáci továrnu na výrobu fajfek, která je vyrábí dosud (od r. 1992 jsou fajfky známé pod názvem „BRÓG“).

URL: <http://www.mrbrog.com.pl/index.php?url=tekst/1c>

Polsko

➤ Przemysł

Hlavní zajímavosti (pokr.):

- Pomník dobrého vojáka Švejka na nám. Rynek (sochař Jacek Michał Szpak, odhalen 12.7.2008). Odhalení se zúčastnil Ing. Richard Hašek se sestrou Barbarou Freslovou, roz. Haškovou.

Pomník Josefa Švejka 12.7.2008

Polsko

➤ Przemysł

Zaułek wojaka Szwejka
Ulička vojáka Švejka

Polsko

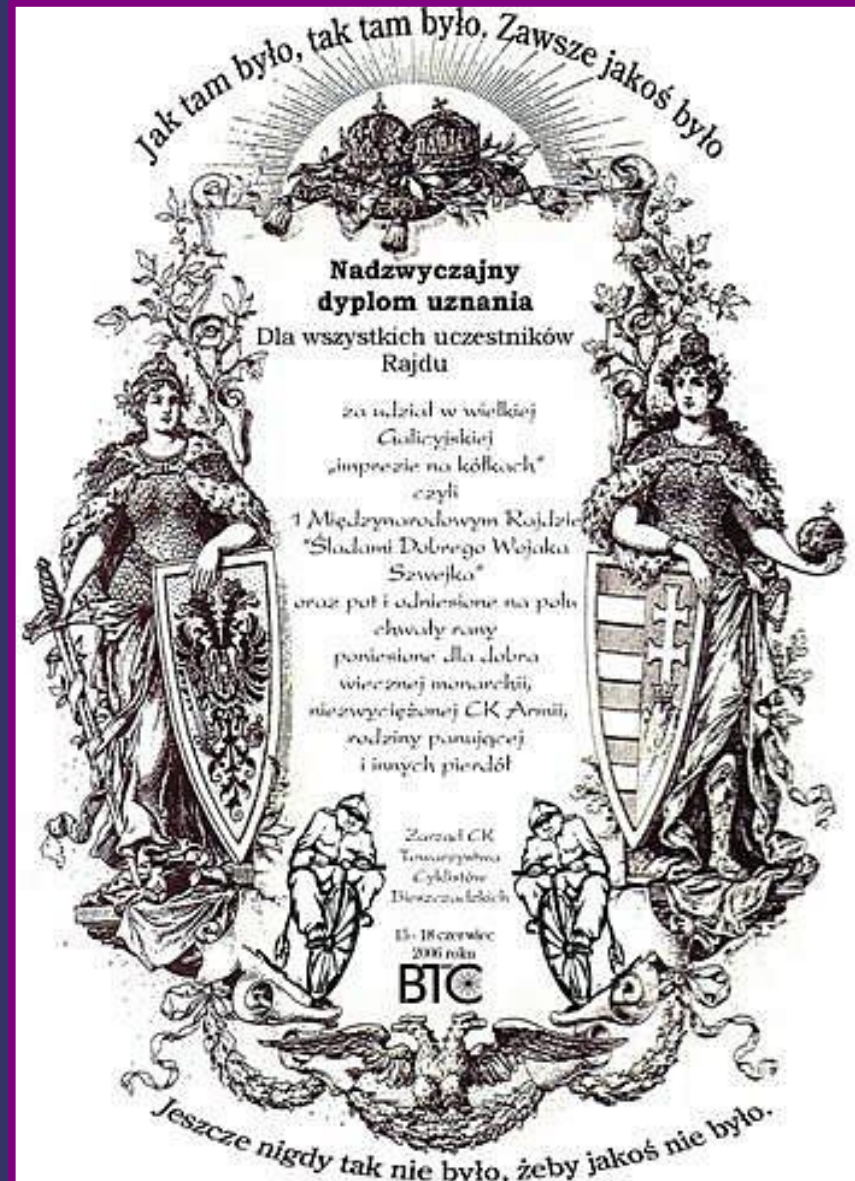
Przemysł

Web stránka Společnosti přátel dobrého vojáka Švejka

Polsko

Przemyśl

Mimořádný diplom uznání pro všechny účastníky cyklistického zájezdu
„Rodzinny Rajd Rowerowy Szlakiem Dobrego Wojaka Szwejka“

Polsko

➤ Żyrardów – rodiště spisovatele a překladatele Pawła Hulky Laskowského, autora nejlepšího polského překladu „*Osudů dobrého vojáka Švejka*“ (1929)

Hlavní zajímavost:

- Klub Miłośników Dobrego Wojaka Szwejka przy Oddziale Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Krajoznawczego (zal. r. 1969). URL: <http://zyrardow.pttk.pl/szwejk/index.html> , E-mail: klub_szwejka@kki.net.pl

Paweł
Hulka-Laskowski

Polsko

➤ Jiné polské haškovské zajímavosti

- Ulice Jaroslava Haška existuje v Lodži a Józefa Szwejka v Lublinu.
- Spolky přátel dobrého vojáka Švejka existují také v Rzeszowie (ul. Leszka Czarnego 3, URL: <http://www.szwejk.art.pl/>), Warszawě (ul. Krasnobrodzka 2/38), Kielcích aj.
- Pivo „Szwejk“ se od r. 2000 vaří tradiční českou metodou v pivovaru města Bojanowo (Województwo wielkopolskie). Objednává si ho také Velvyslanectví ČR ve Varšavě.
- Český pivovar „Szwejk“ působí od r. 2006 ve městě Góra Śląska (ul. Witosa 1; Województwo dolnośląskie).
- „Przygody dobrego wojaka Szwejka“ na polském Internetu.
- „Przygody dobrego wojaka Szwejka“ na CD-ROM (v prodeji).
- Výstava „Szwejk“ podle románu Jaroslava Haška se hraje v divadlech v Krakově, Elblągu a Bielsku-Białe.
- Restaurace „Szwejk“ nebo „U Szwejka“ jsou také v Oświęcimí, Toruni, Bielsko-Białe, Warszawě, Wrocławu, Poznani, Katowicích aj.
- Hotel „Szwejk“ v Szczecině (ul. Ku Słońcu 33).
- Web stránka o dobrém vojáku Švejkovi.
URL: <http://kayoy.webpark.pl/index1024.html>
- Nový (třetí) polský překlad „Osudu...“ se objevil v r. 2009. Překladatel Antoni Kroh, polský spisovatel, etnolog, kulturolog a překladatel.
- Cesty Josefa Švejka a Jaroslava Haška po polské a ukrajinské Haliči jsou popsány v článku Josefa Schwarze „Po Švejkových (a Haškových) stopách v Haliči“ (Ikaros, 2006, č. 9). URL: <http://www.ikaros.cz/node/3604>

Ukrajina

„Kraj slavný starou slávou kozáckou“ (Jaroslav Hašek)

*Můj přijmi pozdrav z cizí země,
z dalekých krajů za horami, lesy,
tak z dlouhé chvíle básník ze mne,
jenž tobě píše z Povolyní kdesi.*

Jaroslav Hašek

Dopis

Večerní České slovo, 25.9.1924

Jaroslav Hašek bojoval a působil na Ukrajině od června 1915 do března 1918.

Ukrajina

➤ Skelivka, býv. Felštýn

Zde dobrý voják Švejk byl v srpnu 1915.

Hlavní zajímavost:

- Pomník Josefa Švejka (sochař Andrij Dacko, odhalen 17.11.2007).

Josef Lada

Dobrý voják Josef Švejk v ruské uniformě na břehu rybníka ve Felštýně, kde byl zajat vojenskou hlídkou rakovsko-uherské armády.

Ukrajina

➤ Skelivka

Plakát k odhalení pomníku
Josefa Švejka

Pomník Josefa Švejka

Ukrajina

Skelivka

„Tady je taková krajina, že všechny cesty musejí vést do toho Felštyňa“

(Josef Švejk)

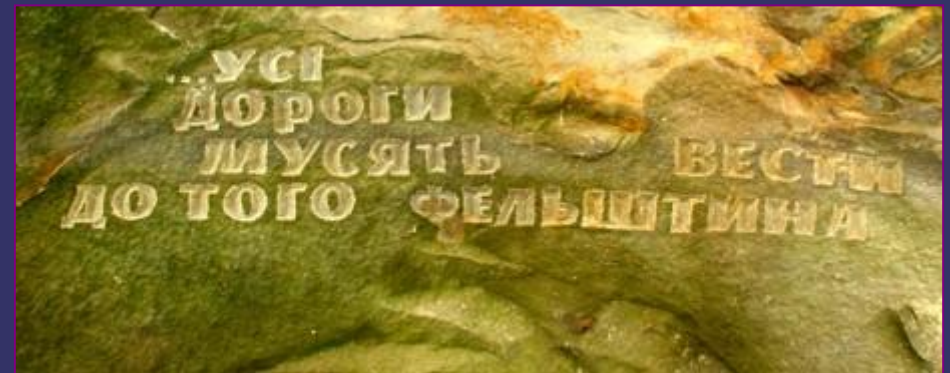
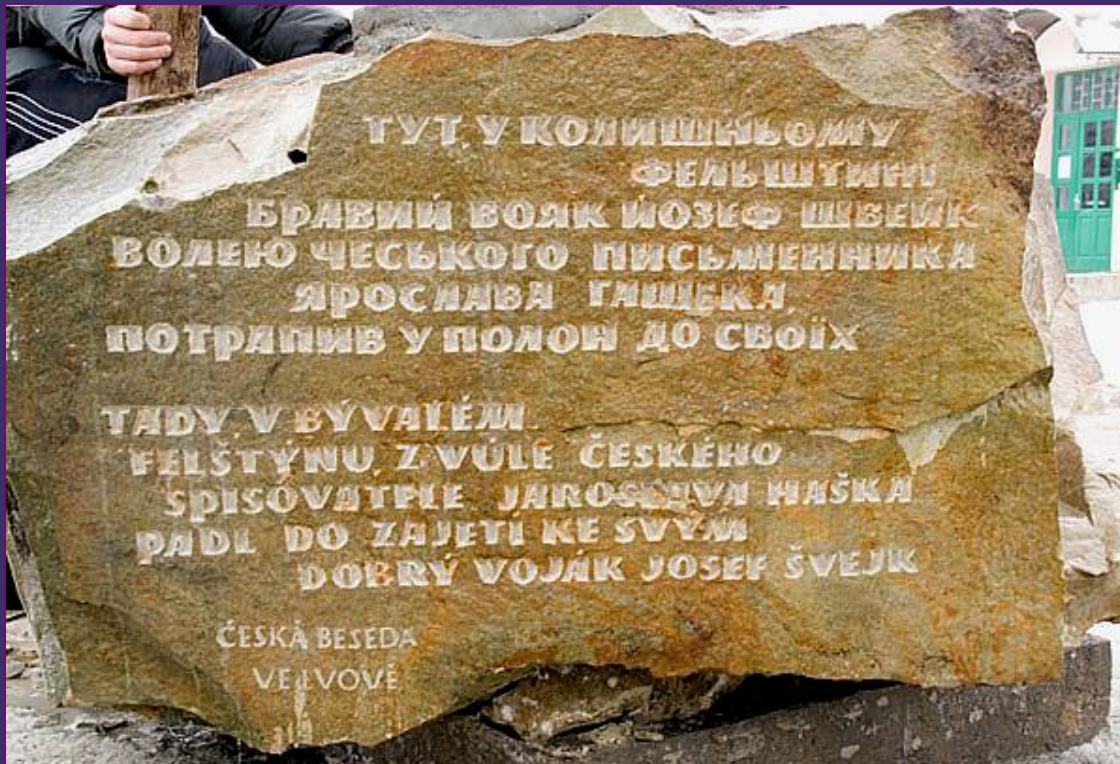

Foto Uljana Kujdyč, 2007

Nadpisy na pomníku Josefa Švejka

Ukrajina

↳ L'viv, čes. Lvov, něm. Lemberg, lat. Leopoldis

*Haličí jedem -
plno rozbitých tu tašek,
čemuž se obdivuje spisovatel Hašek.*

Jaroslav Hašek

Nazdar

Večerní České slovo, 4.10.1924

Zde Jaroslav Hašek byl minimálně jedenkrát. Podle výpočtu Lvovského švejkologa Jurie Ochrimenka dobrý voják Josef Švejk se zastavil na hlavním nádraží ve Lvově 20. srpna 1915, když cestoval vlakem z Przemyslu do Žovtancu.

Hlavní zajímavosti:

- Ulice Jaroslava Haška, býv. Bronjova (1993, viz mapa).
- Pomník dobrého vojáka Švejka u Vídeňské kavárny na třídě Svobody (sochař Serhij Oleško, odhalen 6.6.2002). V zapěti vznikl rituál házení do Švejkovy sklenice mincí, aby házející mohl navštívit Lvov znovu.
- Krajanský spolek „Česká beseda“ (zal. 10.2.1867, nám. Rynok 17).
- Generální konzulát ČR (ul. Antonovyča 130a).

Ukrajina

↳ Lviv

Hlavní zajímavosti (pokr.):

- Turistická maršruta „Šljachamy bravoho vojaka Švejka“ („Cestami dobrého vojáka Švejka“), zřízená podle usnesení Lvovské oblastní státní administrace (2004). 30.4.-14.5.2008 proběhne maršrutou autorely na „hrbatých“ „Zaporožcích“ za účasti herce Bohdana Benjuka - Švejka.
- Web stránka „Šljachamy bravoho vojaka Švejka“ („Cestami dobrého vojáka Švejka“, zpřístupněná 15.4.2006). URL: <http://www.swejk.ho.com.ua/>
- Cyklistický festival „Švejk Fest Halyčyna-2007“ (7.-13.7.2007), který byl zahájen v Přemyslu (Polsko) a skončil ve Lvově. Šedesát cyklistů z Polska a Ukrajiny se zúčastnili zájezdu po turistické maršrutě „Šljachamy bravoho vojaka Švejka“ délkou 250 km. Na závěr festivalu byla 13.7.2007 odhalena na stěně radnice (nám. Rynok 1) kovaná silueta dobrého vojáka Švejka na kole (malíř a sochař Myroslav Dedyšyn), vyhotovená kovářskými mistry z nedalekých Dubljan.
- Zde pracoval a přeložil „Osudy dobrého vojáka Švejka“ Jar. Haška do ukrajinštiny představitel pražské školy ukrajinské poezie, překladatel a profesor na univerzitě Stepan Jurij Masljak (*1895, †1960).
- Ukrajinské dramatické divadlo Marie Zankovecké pravidelně uvádí satirickou komedii „*Pryhody bravoho vojaka Švejka*“ podle J. Haška. Jedním z nejlepších představitelů Josefa Švejka je herec Bohdan Benjuk.
- Restaurace „Praha“ (ul. Hnatjuka 8) se sochou pražského opilce u vchodu.⁴⁹

Ukrajina

Ulice Jaroslava Haška na mapě Lvova

Ukrajina

L'viv

**Pomník Josefa Švejka
u Vídeňské kavárny**

Kovová silueta Josefa Švejka u magistratu

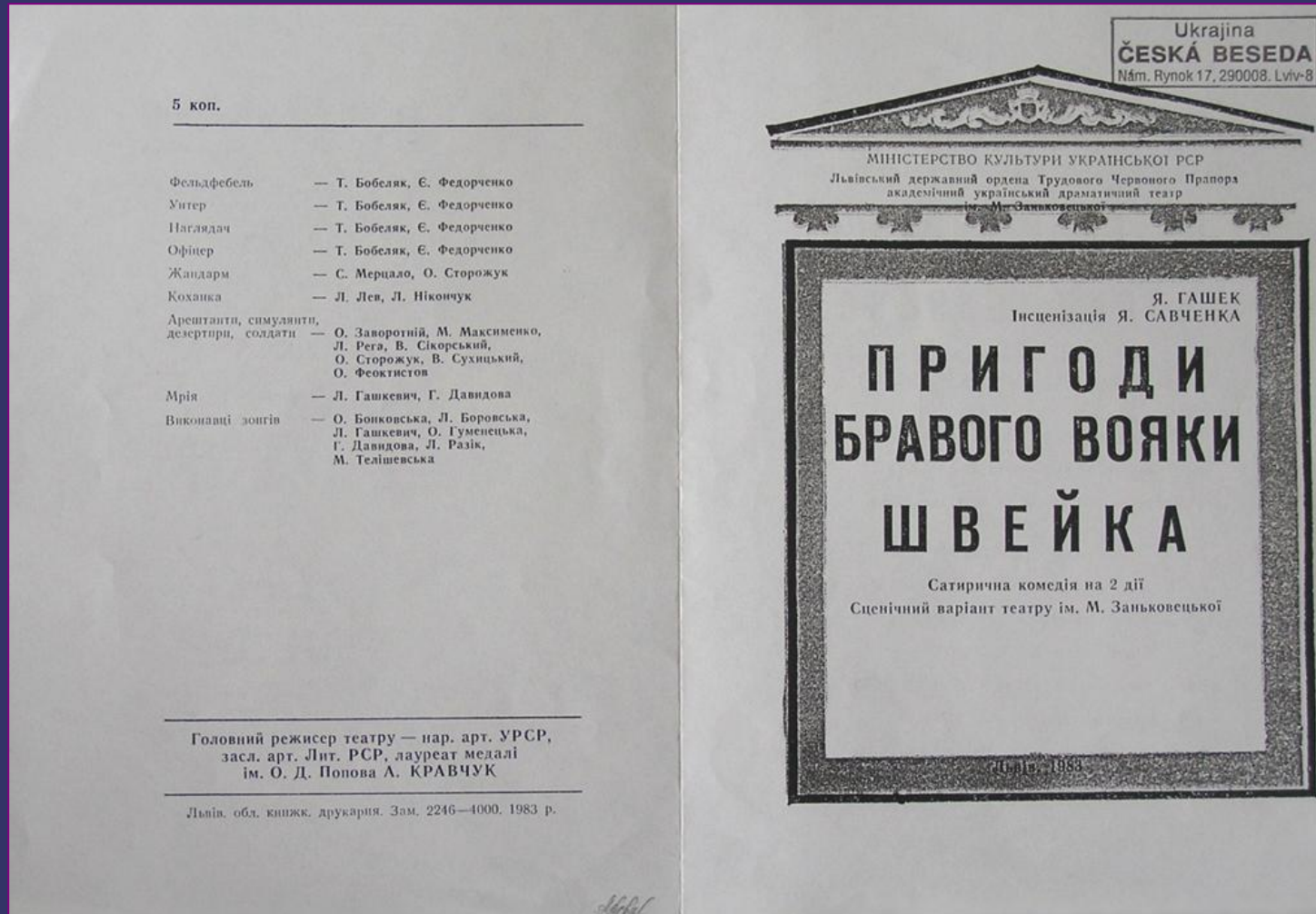
Ukrajina

Foto Ondřej Jančík, 2008

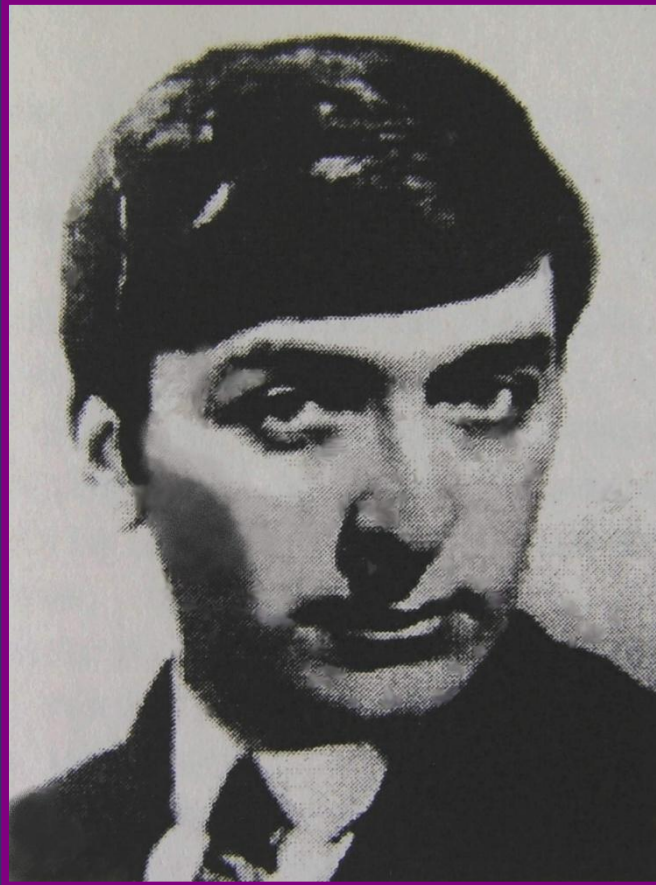
Socha pražského opilce u vchodu do restaurace „Praha“

Ukrajina

Program divadla Marie Zankovecké ve Lvově ke komedií „Pryhody bravoho vojaka Švejka“ (inscenace Ja. Savčenko)

Ukrajina

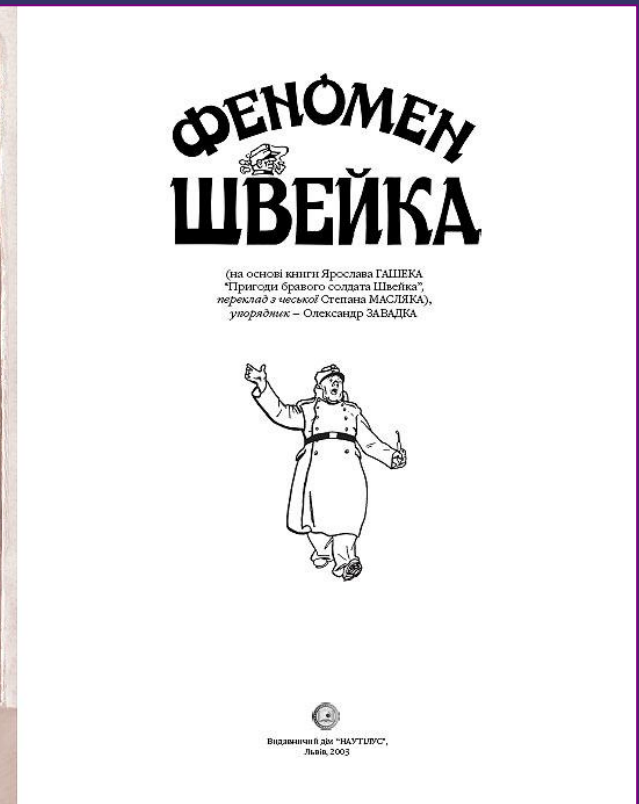
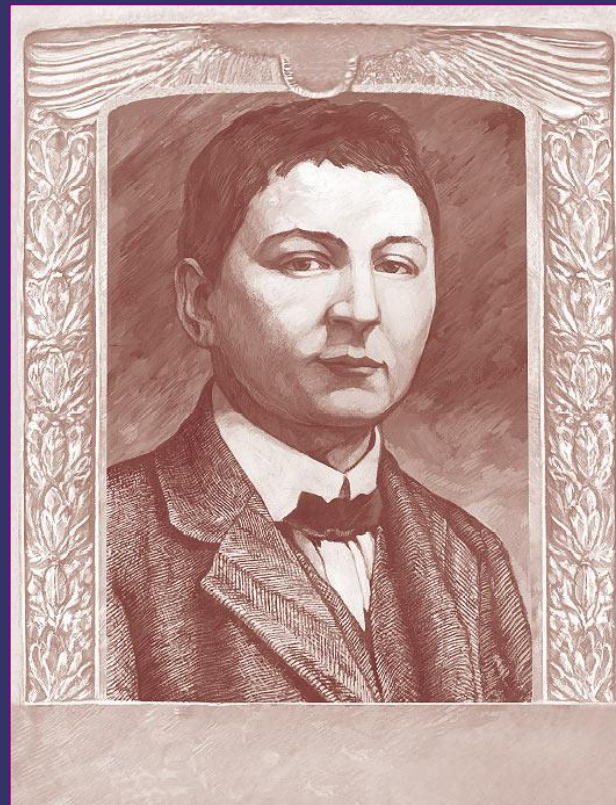
Stepan Jurij Masljak,
básník, překladatel, pedagog

Ukrajina

↳ L'viv

„*Fenomen Švejka*“ (2003) – příručka fundamentální a aplikované švejkologie (sest. Oleksandr Zavadka)

Ukrajina

➤ L'viv a L'vivská oblasť

„Tady to vypadá jinak než u Prahy“ (Josef Švejk)

Schéma turistické maršruty „Cesta dobrého vojáka Švejka“

Ukrajina

↳ Kyjiv, čes. Kyjev

Hlavní zajímavosti:

- Bulvár Jaroslava Haška v Darnickém (nyní Dniprovském) okrese (1957).
- Pamětní deska Jaroslava Haška na býv. hotelu „Praha“ (ul. Volodymyrská 36) s textem: „*U cjomu budynku v 1916-1918 rokach žyv i pracjuvav čes'kyj pys'mennyk - humoryst Jaroslav Hašek*“ (sochař M. Dekermendžy, architekt P. Zacharčenko, 1970).
- Pamětní deska České družiny, odhalená k 85. výročí jejího založení 3.11.2000.
- Pamětní deska jednoho z nejzasloužilejších krajanských činitelů v Ruském císařství JUDr. Vacslava Vondráka (*1880, †1962), odhalená 3.11.2000.
- Velvyslanectví ČR v Ukrajině (Jaroslaviv Val 34-A; otevř. v r. 1993).
- Nonstop čtení věnované Jaroslavu Haškovi u příležitostí 125. výročí jeho narození a 85. výročí jeho smrti (28.-31.5.2007). Současně takové čtení se konalo také v Praze, Lysé nad Labem a Košicích (Slovensko).

Ukrajina

Kyjiv

JUDr. Vacslav Vondrák,
majitel hotelu „Praha“
a jeden z vůdců
1.čs. Odboje
v Ruském císařství

Hotel „Praha“ (od r. 1968 - „Kyjev“, od r. 1975 – „Teatraľnaja“, pak „Sankt-Petěrburg“), v létech 1916-1917 ústředí 1. československého Odboje (nyní filiálka hotelu Sankt-Petěrburg), kde Jaroslav Hašek bydlel a pracoval jako redaktor týdeníku „Čechoslovan“.

Ukrajina

Kyjiiv

Pamětní deska Jaroslava Haška
na býv. hotelu Praha (ul. Volodymyrská 36).

Ukrajina

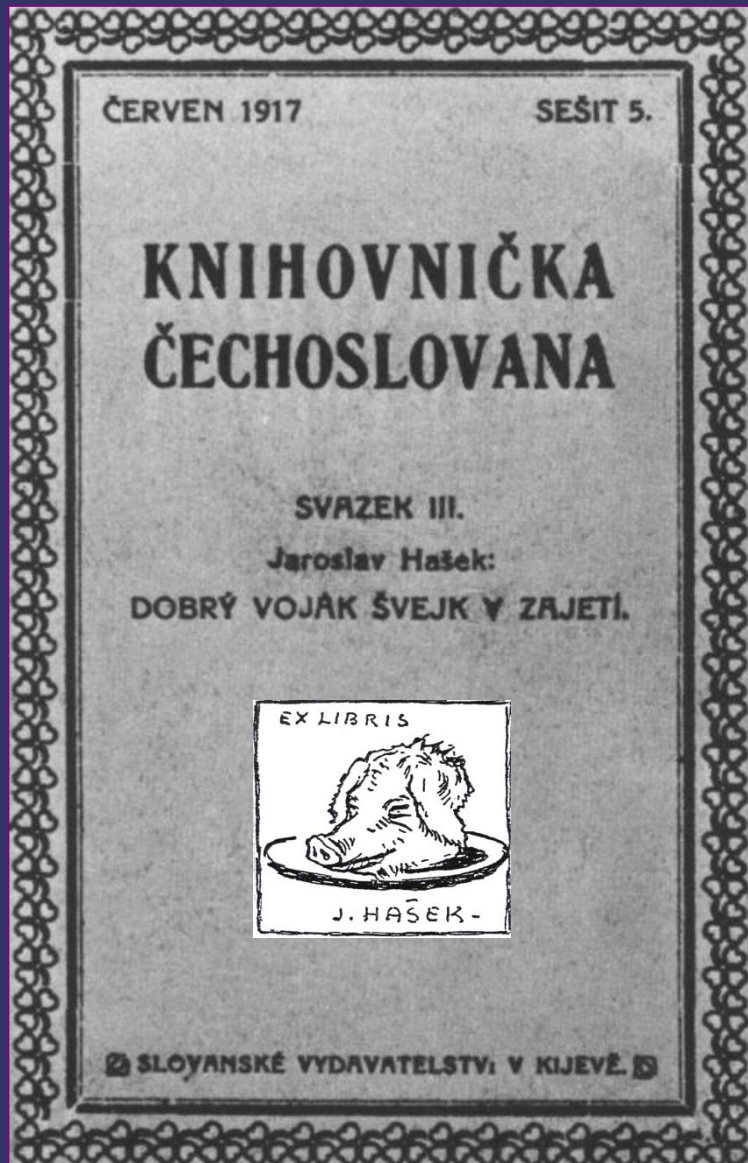

Pamětní deska České družiny, odhalená 3.11.2000. Jak je známo, Jaroslav Hašek se přihlásil do České družiny v r. 1916.

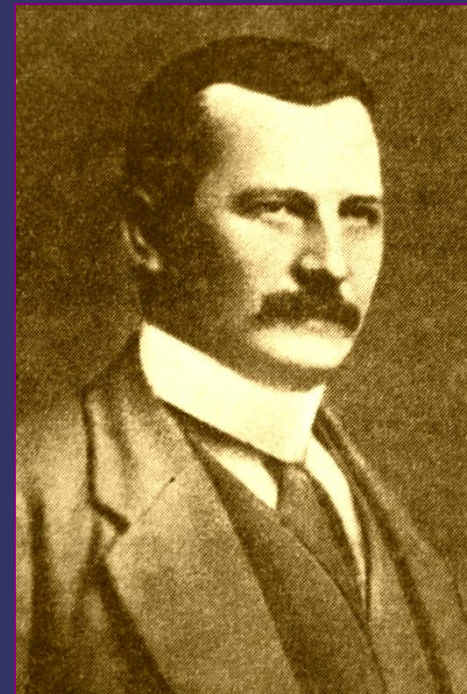
Pamětní deska JUDr. Václava Vondráka (*1880, †1962), kterého Jaroslav Hašek osobně znal.

Ukrajina

➤ Kyjiv. Druhé narození Josefa Švejka

Povídka Jaroslava Haška „*Dobry vojak Svejek v zajeti*“ byla napsaná ve vězení v nedalekém Boryspolu a vyšla v Kyjevě v červnu 1917 v českém „Slovanském vydavatelství“ volyňského Čecha Věnceslava Švihovského (*1875, †1957).

Ukrajina

Kyjiv

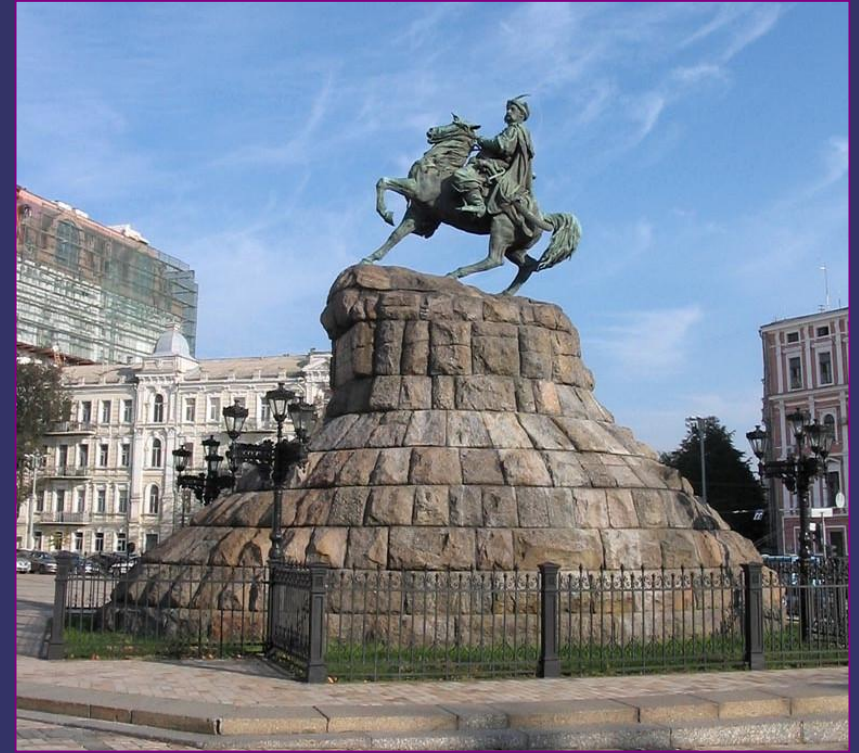

Chrám sv. Sofie vystavený r. 1017.
Zde, podle spisovatele Oldřicha Zemka (*1893, †1967),
býval Jaroslav Hašek.

Ukrajina

Kyjiv

Pomník ukrajinského hejtmana Bohdana Chmelnického na Sofijivském náměstí (odhalen 11.7.1888) u kterého byval Jaroslav Hašek.

Ukrajina

Kyjiv

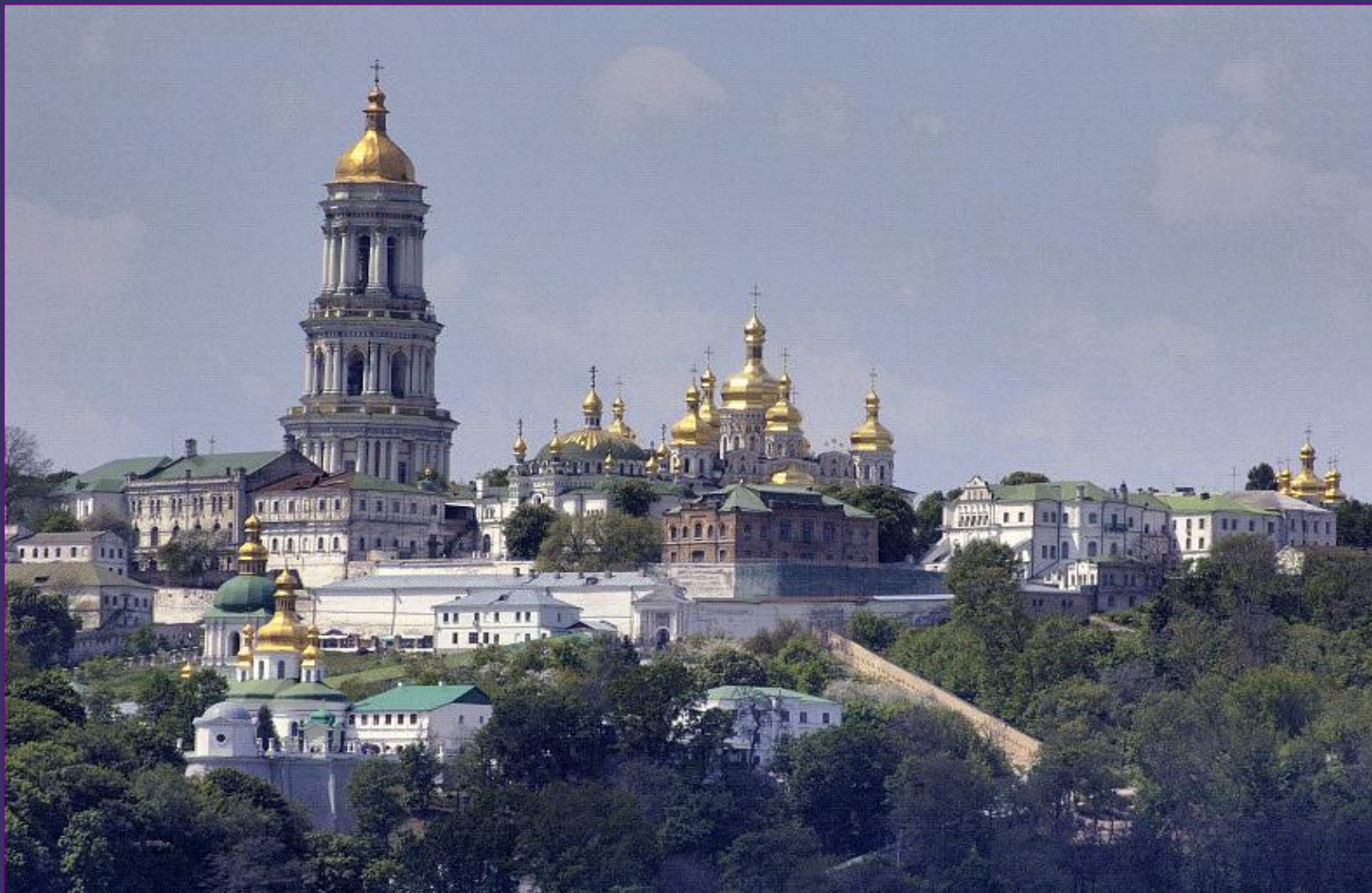
S pomníkem Bohdana Chmelnického byla, podle spisovatele Františka Langerova („*Byli a bylo*“, Praha, 1992, s. 66), spojená jedna jeho příhoda s Jaroslavem Haškem: „*Pěkné večerní posezení bylo u pana Vinaře, muže velmi vzdělaného a uměnímilovného, který byl Haškovi mecenášem až do toho prádla. U Vinaře jsme oslavili silvestra a příchod roku 1918, ke kterému Hašek dostal tucet lahví piva. K ranu, když jsme se v městě rozcházeli, přemluvil mě a Medka, abychom na Sofijském náměstí poklekli do sněhu a modlili se a klaněli jezdeckému pomníku ukrajinského hrdiny Bohdana Chmelnického. Druhého dne však o mně roztrušoval, že jsem myslel, že klečím v Praze před pomníkem svatého Václava a prosím ho za odpuštění, že jsem o něm napsal hru*“.

Poznámka: Pan Vinař byl kyjevský Čech.

Ukrajina

Kyjiv

Kyjevo-Pečerská Lavra, nejstarší pravoslavný klášter na Ukrajině a SNS založený v r. 1051. Podle spisovatele O. Zemka býval v klášteře a jeho jeskyních také Jaroslav Hašek.

Ukrajina

Kyjiv

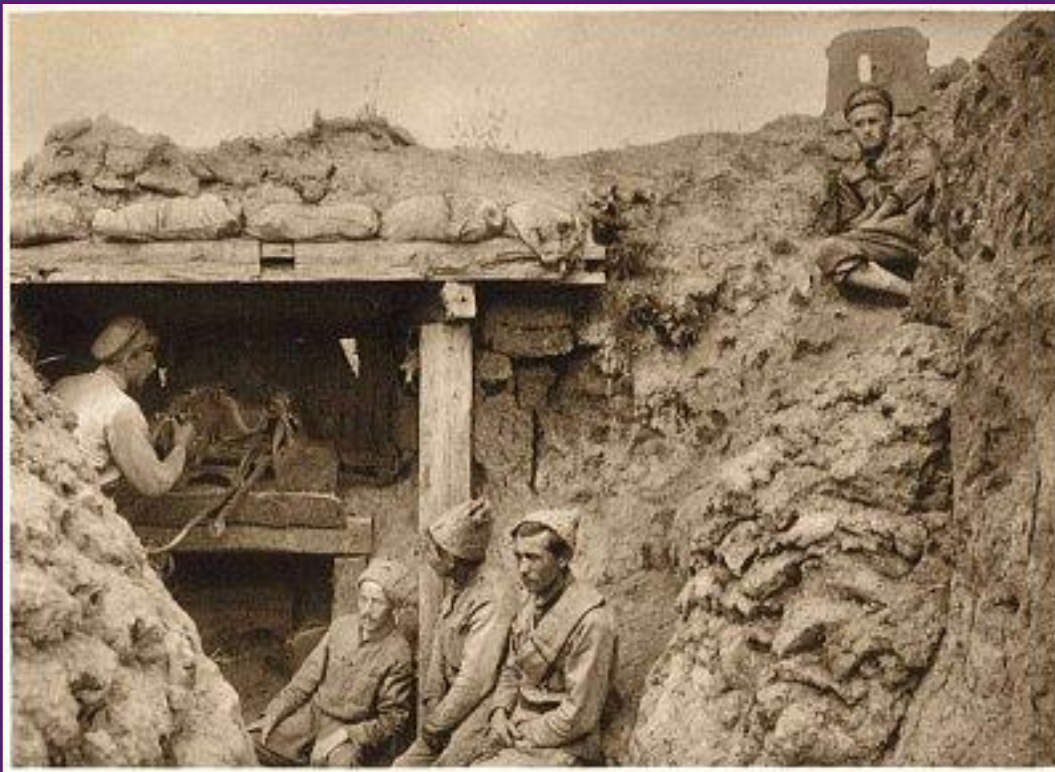

Volodymyrskyj sobor (pravoslavná katedrál sv. Vladimíra), vystavený v letech 1862-1882: Podle spisovatele O. Zemka také zde býval Jaroslav Hašek.

Ukrajina

➤ Kalynivka, býv. Cecova, obec v Zborivském okrese Ternopilské oblasti.

Zde 2.7.1917 se konala legendární bitva u Zborova. Za chrabrost, projevenou v této bitvě, byl Jaroslav Hašek vyznamenán medailí sv. Jiří 4. stupně!

Ve Zborovských zákopech 24.6.1917

V kroniku předků zapíšem ten slavný zápas synů.

Jaroslav Hašek

Kapesní kalendář Čechoslovan 1917

Medaile sv. Jiří 4. stupně

Ukrajina

➤ Jaroslav Hašek o Prvním čs. Odboji a Kyjevu

*Kolébku naší české revoluce,
naš Kyjev zdravte nastokrát.*

Jaroslav Hašek

Dopis z fronty 23.11.1916

Čechoslovan, 11.12.1916

... Z malé družiny, která vyjela před třemi léty z Kyjeva, vyvinulo se hnutí, v jehož důsledcích rozpadla se přežila rakouská monarchie a vznikne nová epocha v dějinách Čech.

Jaroslav Hašek

1914-1917

Čechoslovan, 8.10.1917

Ukrajina

➤ Jaroslav Hašek o Prvním čs. Odboji a Kyjevu (pokr.)

*Dnů bouřlivých teď prožili jsme řadu,
když o Kyjev se bojovalo zas,
v těch dobách rád bych rakouskou zřel vládu,
a jak si Czernin z hlavy trhá vlas.*

Jaroslav Hašek
Fejeton
Čechoslovan, 17.2.1918

Ukrajina

➔ Donec'k, čes. Doněck, býv. Juzovka a Stalino

Hlavní zajímavosti:

- Pomník Josefa Švejka (1998, sochař Viktor Piskun) u hotelu Praha (ul. Dubravna 101).
- Kavárna „V gostjach u Švejka“ (ul. Polihrafična 14).
- Generální konzulát ČR (ul. Zelena 9; otevř. v r. 2007).

Ukrajina

➤ Luc'k, čes. Luck

Hlavní zajímavost:

- Pivní restaurace „Bravyj Švejck“ (ul. Lesi Ukrajinky 56) se sedící sochou dobrého vojáka Švejka před vchodem.

Ukrajina

➤ Pervomajsk, Mykolajivská oblast

Hlavní zajímavost:

- Ulička Jaroslava Haška.

Foto O. Jančík, 2008

Ukrajina

➤ Jiné ukrajinské haškovské zajímavosti

- Ulice Jaroslava Haška existují také v Sokalu L'vivské oblasti, Rivnem, Snižnem Donecké oblasti, Teplohirsku Luhanské oblasti a obci Velyka Omeljana Rivnenské oblasti.
- Restaurace, bary a kluby se jménem „Švejk“ existují také v Charkově (ul. Maršala Bažanova 12), Mykolajivě (ul. Vel. Mors'ka 65/5) aj.
- Jméno Jaroslava Haška obdržel asteroid č. 2734 podle návrhu astronoma Mykoly Černych z Krymské astronomické observatoře (1987).
- „*Pryhody bravoho vojaka Švejka*“ na ukrajinském Internetu.
- „*Pryhody bravoho vojaka Švejka*“ na CD-ROM (v prodeji).
- Komédie „Švejk“ (režisér Myroslav Hrynyšyn) podle románu J. Haška divadelní společnosti „Benjuk i Chostikojev“ se pravidelně hraje v Kyjevě, Lvově, jiných městech Ukrajiny a v zahraničí (Polsko, Česko). Představitelem Josefa Švejka je herec Bohdan Benjuk. Komédie se hrála také v průběhu Oranžové revoluce (listopad 2004) na nám. Nezáležnosti v Kyjevě.

➤ Kerč - tanker „Ярослав Гашек“

Tanker třídy „řeka-moře“ „Jaroslav Hašek“ v přístavu Kerč na Krymu (Ukrajina).
V pozadí třístěžňová plachetnice „Cherson“.

URL: http://www.e1.ru/fun/photo/view_album.php?id=290089&pic=0c4ba36f06c6966df2f211a9f256df68

Ukrajina

- „Pryhody bravoho vojaka Švejka“ s obrázky Josefa Lady na ukrajinském Internetu.

http://litopys.org.ua/hasek/has.htm

entrum Gmail Email Tiscali Seznam Vyhledávání knih

Search

ІЗБОРНИК

гостьова форум кімната новин посилення пошук

< ЛІТОПИСИ ІСТОРІЯ МОВОЗНАВСТВО ДАВНЯ ЛІТЕРАТУРА ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО ПОЛІТОЛОГІЯ СЛОВО О ПОЛКУ ЛЕКСИКОНИ >

« [Попередня](#) [Головна](#) [Наступна](#)

Ярослав ГАШЕК

ПРИГОДИ БРАВОГО ВОЯКА ШВЕЙКА

Переклад з чеської Степана Масляка

Київ
Видавництво художньої літератури «Дніпро»
1983

URL: <http://litopys.org.ua/hasek/has.htm>

Ruská federace

Jaroslav Hašek působil v Rusku od března 1918 do listopadu 1920.

Ruská federace

➤ Moskva

Zde Jaroslav Hašek působil nebo byl v březnu – dubnu 1918 a listopadu 1920 (odjel do Čech 26. listopadu).

Hlavní zajímavosti:

- Velvyslanectví ČR v Ruské federaci (ul. J. Fučíka 12/14).
- Ulice Haška ([viz mapa](#)).
- Společnost přátel Jaroslava Haška při Svazu sovětsko-československého přátelství a Všesvazové státní knihovně cizojazyčné literatury (zal. 30.4.1962). První předseda Pjotr Georgijevič Bohatyrjov (*1893, †1971), místopředseda Pjotr Minovič Matko (*1914, †1994), známý ruský sběratel-haškolog. Od r. 1998 Klub Jaroslava Haška při Společnosti přátelství s Čechii.
- Muzeum Jaroslava Haška při Knihovně Dmitrie Furmanova (19.11.1963). Základ expozice tvoří sbírka Petra Matka, jenž byl ředitelem muzea (1963-1994).

Ruská federace

➤ Moskva

Hlavní zajímavosti (pokr):

- Pivní restaurace „U Švejka“ (ul. Novyj Arbat 15/1).
URL: <http://shveyk.okhot-ryad.ru>
- Restaurace „U Švejka“ (ul. Barrikadnaja 2/1).
URL: <http://shveik.ru/>
- Restaurace „U Švejka“ (Maněžnaja ploščad' 1/2).
- Restaurace „Budvar“ (Kotělničeskaja naberežnaja 33). Při restauraci existuje Společnost ctitelů a přátel dobrého vojáka Švejka (zal. r. 2006). URL: <http://www.budwar.ru/>

Ruská federace

Moskva

Ulice Jaroslava Haška na mapě Moskvy

Ruská federace

➤ Samara, v letech 1935-1991 Kujbyšev

Zde Jaroslav Hašek působil od 7. dubna do 8. června 1918.

Hlavní zajímavosti:

- Pamětní deska Jaroslava Haška na býv. hotelu „San Remo“ (ul. Dvorjanskaja 106, nyní ul. Kujbyševa, 98) s textem: „*V etom zdanii s aprelja po ijuň 1918 žil i rabotal izvestnyj češskij pisatel' Jaroslav Gašek*“. 3. března 2006 ukradli vandalové z desky mramorový basreliéf spisovatele.
- Výstava „*Jaroslav Hašek – krasnyj čech v Samare*“ se konala v Muzeu M.V. Frunze (10.-16.4.2008). Mezi exponáty byly poprvé vystavený materiály z osobního archivu obyvatelky Samary L.A. Grebněvové.
- Restaurace „U Švejka“ (ul. Pobědy 109; otevř. v r. 2000).

Ruská federace

➤ Samara

dříve

dnes

Pamětní deska Jaroslava Haška

Ruská federace

➤ Uljanovsk (do r. 1924 Simbirsk), rus. Ульяновск

Zde Jaroslav Hašek byl v konci září 1918.

Hlavní zajímavost:

- Kavárna „U Gašeka“ (ul. Karla Markse 5).

Ruská federace

➤ Bugulma, rus. Бугульма (Tatarstán)

Zde Jaroslav Hašek působil od 16.10.1918 do konce prosince 1919.

Hlavní zajímavosti:

- Ulice Jaroslava Haška (do 1957 Bazarnaja a Stalina; viz mapa).
- Státní literárně - memoriální muzeum spisovatele na ul. Sovětské 73 (otevřen 15.1.1966). URL: <http://www.museum.ru/M1814> ,
E-mail: M1814@mail.museum.ru, gashekmuseum@rambler.ru
- Pamětní deska J. Haška na muzeu (viz dále).
- Den humoru 1.-30. dubna každý rok.

Ruská federace

➤ Bugulma, Muzeum Jaroslava Haška

Бýв. Vojenská komandantura Bugulminského ujezdu, nyní Muzeum Jar. Haška. Na fasádě muzea byla instalovaná pamětní deska s textem: „V etom dome v 1918 godu vydajuščijsja češkij pisatel' Jaroslav Hašek rabotal pomošnikom voennogo komendanta g. Bugul'my“.

Ruská federace

➤ Bugulma, Muzeum Jaroslava Haška

Bysta Jaroslava Haška

**Muzej Jaroslava Gaška v Bugul'me :
Buklet. - Kazaň, 2006. – Rus., angl.**

Ruská federace

Bugulma

Ulice Jaroslava Naška na mapě Bugulmy

➤ Belebej, rus. Белебей

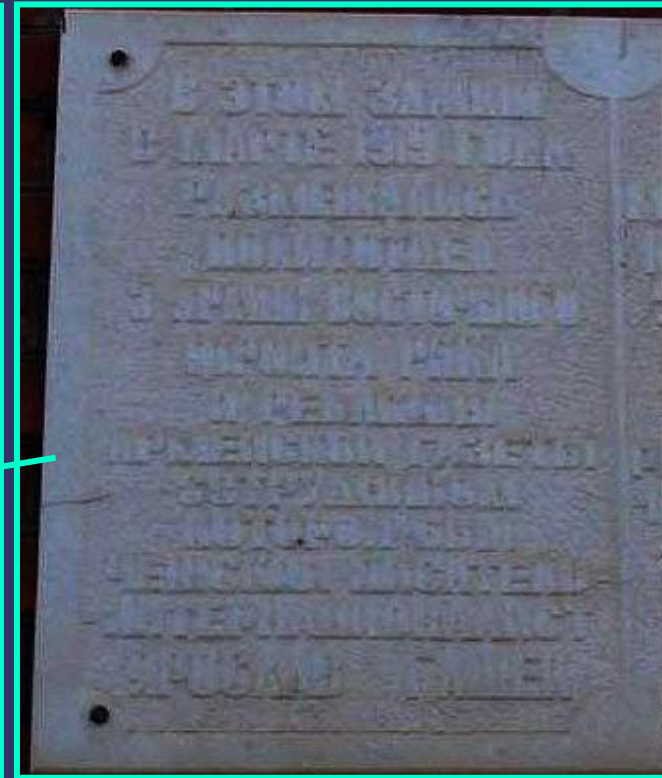
Jaroslav Hašek žil a působil v Belebeji v období 14. 3. - 6. 4. 1919

Dům primátora města Aleksandra Lavrentjeviče Napalkova v ul. Sovětskaja 23, kde v suterénu byla tiskárna 5. armády a pracoval J. Hašek. Na domě byla instalovaná pamětní deska, kde je také jméno J. Haška.

URL: http://belebey.ru/article/index.php?SECTION_ID=436

➤ Belebej, rus. Белебей

Dům (vyst. r. 1912) na ul. Sovětskaja, č. 11, kde Jaroslav Hašek pracoval v březnu 1919, nyní filiálka Samarské státní architekturně-stavební univerzity. V r. 1982 byla na domě instalována pamětní deska s textem v ruštině (viz dále) a baškirštině: „*V etom zdanii v martě 1919 goda razmeščalsja politoděl 5 armii Vostočnoho fronta RKKA i redakcija armejskoj gazety, sotrudnikom kotoroj byl češskij pisatel' – internacionalist Jaroslav Gašek*“.

Ruská federace

➤ Ufa (Baškorkostán)

Zde Jaroslav Hašek působil dvakrát v období od 31.12.1918 do 13.3.1919 a od 9.6. do 17.8.1919.

Hlavní zajímavosti:

- Pamětní deska Jaroslava Haška na budově posadkového důstojnického domu (býv. hotel „Sibirskaja hostinnica“ a „Novyj klub“) s textem: **„V etom zdanii v 1919 godu pered bojcami internacional'noj brigady vystupal izvestnyj češskij pisatel' kommunist Jaroslav Gašek“** (odhalená 3.10.1964).
- Pamětní deska Jaroslava Haška s textem **„V etom zdanii v martě 1919 goda razmeščalsja politotděl 5-j armii Vostočnogo fronta RKKA i redakcija armejskoj gazety, sotrudnikom kotoroj byl češskij pisatel' – internacionalist Jaroslav Gašek“** (viz dále).

Hlavní zajímavosti (pokr.):

- Dům, kde Jaroslav Hašek pracoval.
- Dům, kde Jaroslav Hašek bydlel (ul. Cjurupy 41).
- Ulice Sobornaja, v letech 1961-1999 Jaroslava Haška.
- Společnost přátel Jaroslava Haška (zal. 5.10.1964).

Ruská federace

Ufa

Barevné foto S. M. Prokudin – Gorskij (*1863-†1944), 1910

Takovou mohl vidět Ufu v r. 1919 Jaroslav Hašek

URL: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ufa_prokudin.jpg?uselang=ru

Ruská federace

Ufa

Dům na ul. Teatralnaja č. 41, ve kterém sídlil Výbor organizace zahraničních komunistů – sekce politického výboru 5. armády Východní fronty Rudé armády a nějaký čas žil J. Hašek.

URL: <http://www.ufa-trakt.ru/ufafoto1920.php>

Ruská federace

Ufa

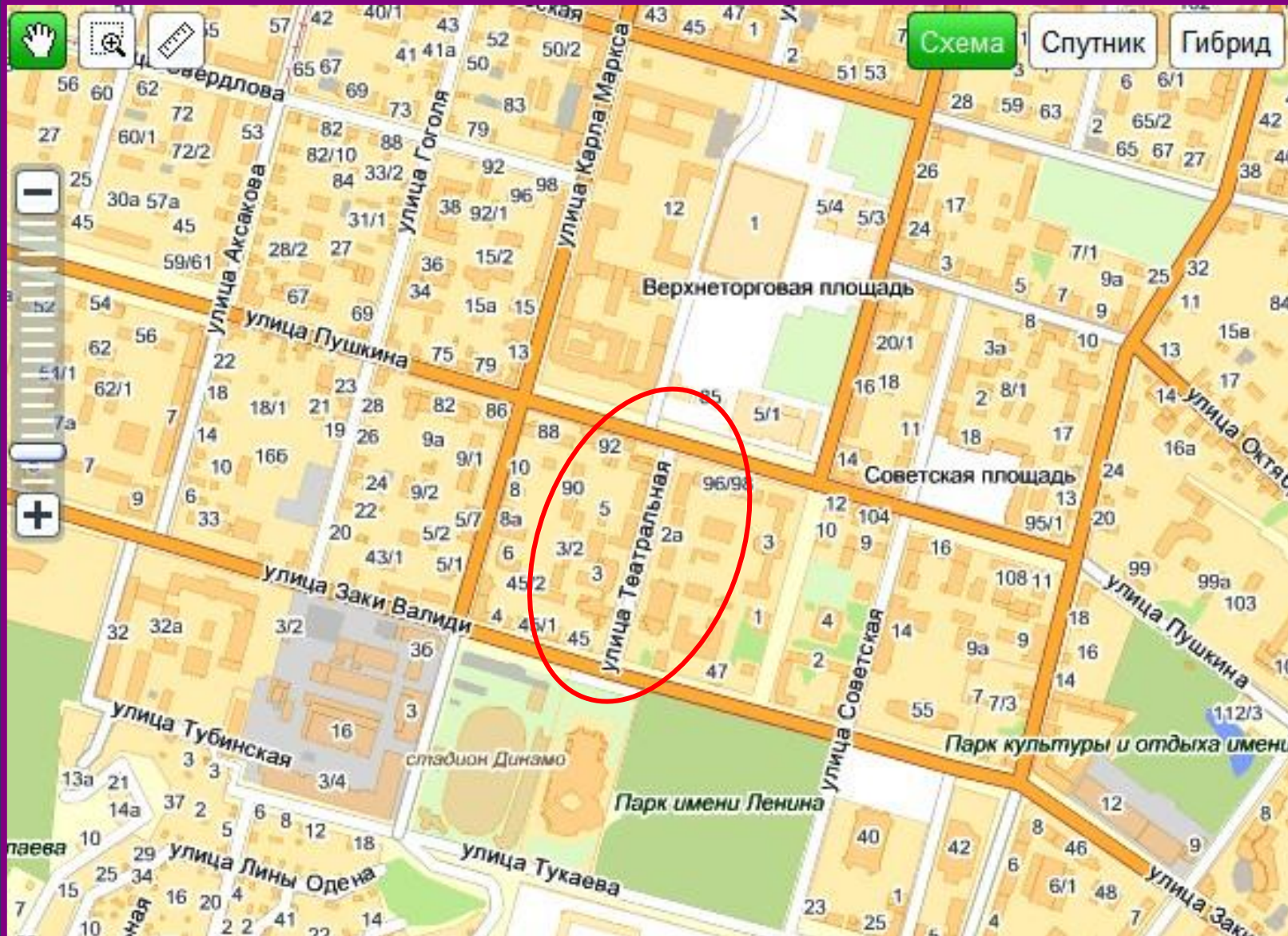
Dům na ul. Puškina, ve kterém sídlila tiskárna 5. armády,
Pracoval J. Hašek a Aleksandra Lvova
(nyní neexistuje).

Pramen: Dunajevskij, A. Idu za Gašekom. – Moskva 1963. – S. 70.

Ruská federace

Ufa

Ulica Sobornaja (býv. Jaroslava Haška a Teatral'naja) na mapě Ufy

URL: <http://kodcity.ru/stranici/google-maps/google-map.php?name=%D3%F4%E0>

Kazachstán

➤ Kostanaj, rus. Kustanaj

Zde Jaroslav Hašek mohl být několik dnů po vstupu do města 19. srpna 1919 5té Rudé Armády.

- Ulice Haška.

Ulice Jaroslava Haška na mapě Kostanaje

Ruská federace

➤ Čeljabinsk

Zde Jaroslav Hašek působil od 17.8.1919 do 14.11.1919.

Hlavní zajímavosti:

- Ulice Jaroslava Haška v Metalurgičeském okrese (pojmenovaná na počest 75. výročí J. Haška v r. 1958, [viz mapa](#)).
- Knihovna č. 11 jména Jaroslava Haška v ulici Pervoj Pjatiletki č. 43/A v Traktorozavodském okrese (pojmenována 8. 4. 1958). Od r. 1983 při knihovně existuje literární klub „U Gaška“. Knihovnu také navštívili v r. 1971 sl. spisovatel Miloš Krno (*1922, †2007) a v 1974 velvyslanec ČSSR v SSSR Josef Hadrávek.
- Pamětní deska na fasádě domů na ul. Timirjazěva č. 41 s textem :
„Na etom městě stoja dom, v ktorom v 1919 g. razměščalsja politoděl 5-oj Krasnoj Armii, zavedujuščim inostrannoj sekcijej politoděla rabotal člen RKP (b) izvestnyj češkij pisatel' Jaroslav Gašek“ (odhalena r. 1958).
- Muzikál „*Iosif Švejek protiv Franza Iosifa*“ v místním divadle (premiéra v r. 1974).
- Čeljabinsk je rodné město ruského básníka českého původu Aleksandra Gaška, čes. Haška (*1946, †1993).

Ruská federace

➤ Čeljabinsk

Ulice Jaroslava Haška na mapě Čeljabinska

Ruská federace

➤ Čeljabinsk

**Začátek ul. Jaroslava Haška,
č. 1 - Dům kultury Čeljabinských železáren**

**Pamětní deska
Jaroslava Haška
(ul. Timirjazeva č. 41) 100**

Ruská federace

➔ Omsk

Zde Jaroslav Hašek působil od 4.12.1919 do 14.12.1919.

Hlavní zajímavosti:

- Ulice Jaroslava Haška (od r. 1980, viz mapa).
- Pamětní deska Jaroslava Haška na hotelu „Okt’abr“ (1983).
- Restaurace „U Švejka“ (třída Karla Marksa 5a; otevř. v r. 2004), před vchodem které stojí socha dobrého vojáka Švejka.
URL: <http://shveikomsk.ru/>

Ruská federace

Omsk

**Hotel „Okt’abr’“, kde pracoval Jaroslav Hašek
a na kterém byla odhalena jeho pamětní deska (1983)**

Ruská federace

Omsk

**Restaurace „U Švejka“ se sochou J. Švejka (2003) před vchodem.
V restauraci býval slavný český hokejista Jaromír Jagr.**

Ruská federace

➔ Novosibirsk, do r. 1925 Novonikolajevsk

Zde Jaroslav Hašek působil od 15.12.1919 do 16.1.1920 (?)
a pak krátce v pol. r. 1920.

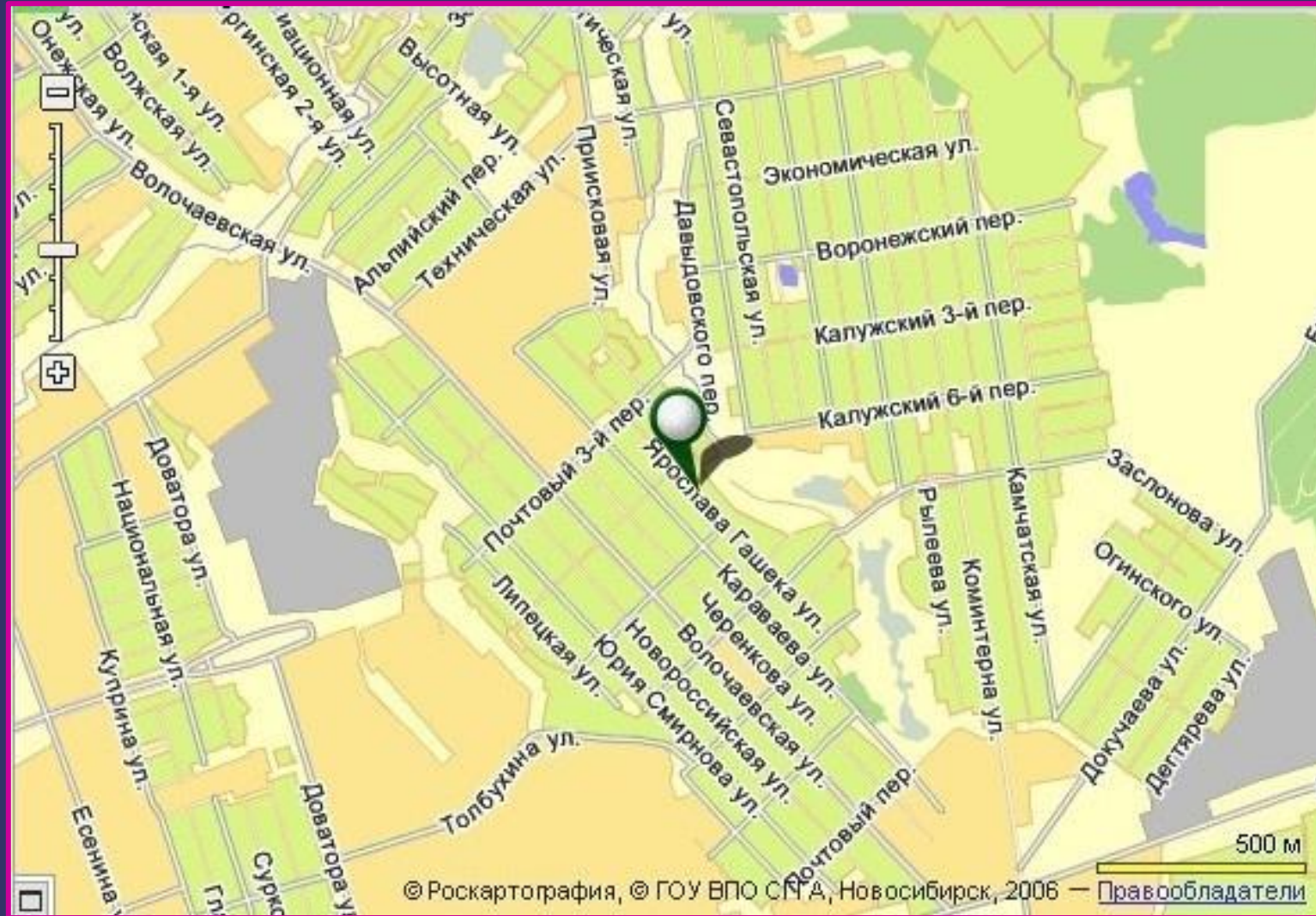
Hlavní zajímavosti:

- Ulice Jaroslava Haška (viz mapa).
- Knihovna Jaroslava Haška (ul. Adriana Lěžena č. 16).

Ruská federace

➤ Novosibirsk, do r. 1925 Novonikolajevsk

Ulice Jaroslava Haška na mapě Novosibirska

Ruská federace

➤ Krasnojarsk

Zde Jaroslav Hašek působil v únoru - červnu 1920.

Hlavní zajímavosti:

- Zde 15.5.1920 Jaroslav Hašek úředně uzavřel sňatek s Aleksandrou Lvovovou (svadba se konala v Kansku).
- Bývalý hotel „Rossija“ (ul. Lenina 56), kde sídlilo Politické oddělení 5. rudé armády a pracoval Jaroslav Hašek.
- Pamětní deska na domě, který byl vystaven na místě domu Jekateriny Lvovové, ve kterém Jaroslav Hašek bydlel (ul. Parižskoj Kommuny 14). Na desce se píše: „*Na etom mestě nachodilsja dom v kotorom s fevralja po ijuň 1920 goda žil češskij pisatel Jaroslav Romanovič Gašek*“.

Ruská federace

➤ Krasnojarsk

Bývalý dům mešťána Černjajeva (vyst. r. 1905), kupce I. I. Gadalova, pak hotel „Rossija“ a „Jevropa“, kde Jaroslav Hašek pracoval.

Ruská federace

➤ Kansk, Krasnojarský kraj

Bývalý dům obchodníka s dobyt看em Gavrily Ignatjeviče L'vova (na křiřovatce ulic Kalinina a Chalturina), kde býval Jaroslav Hařek a kde v květnu 1920 se konala jeho svatba ze starší dcerou G.I. L'vova Aleksandrou. Aleksandra L'vovová pracovala v místní tiskárně, kde se tiskly noviny «Krasnyj strelok» (red. Vladimír Jakovlěvič Zazubrin) s přílohou «Roham-Sturm» (red. J. Hařek).

Ruská federace

↳ Irkutsk

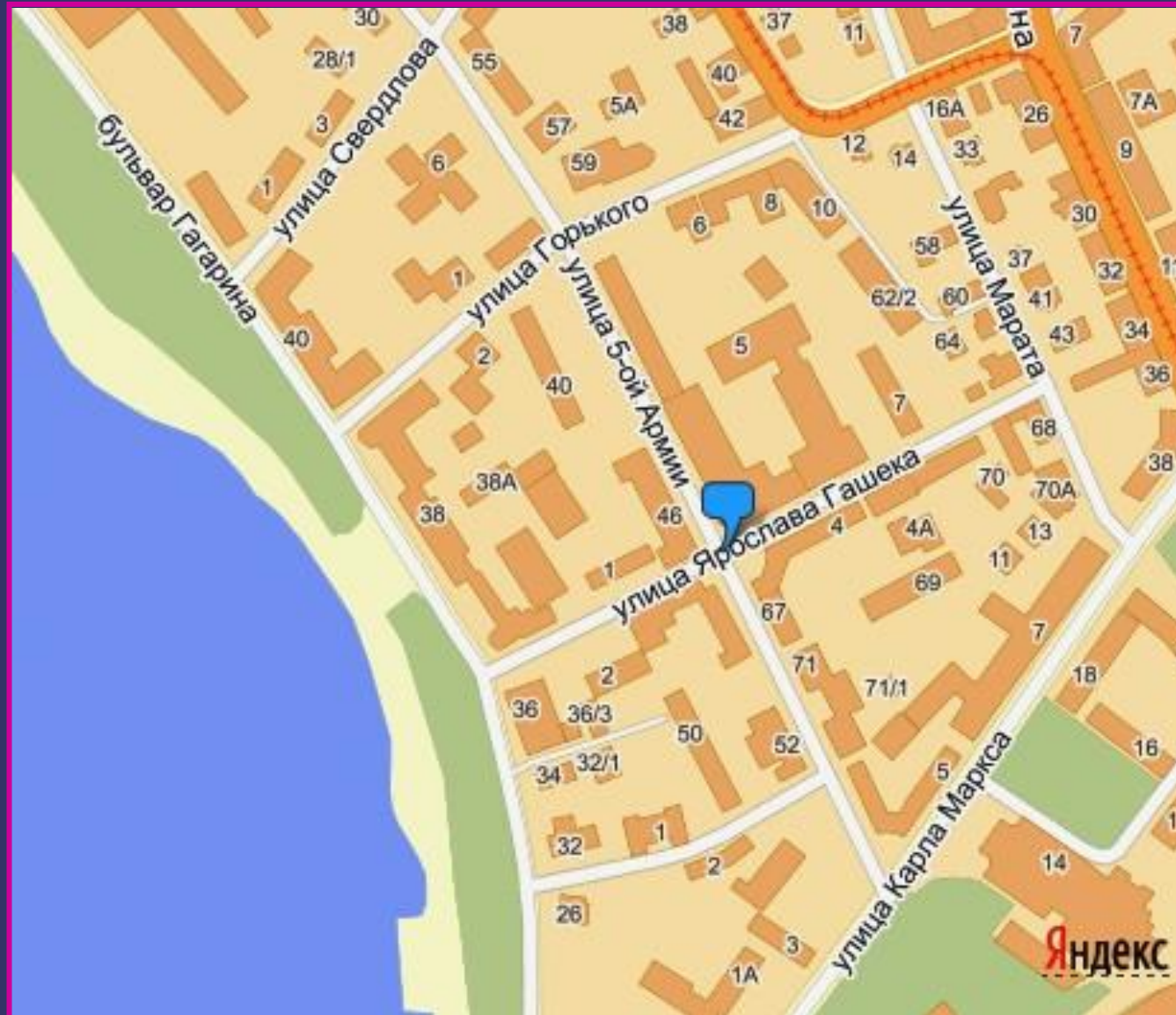
Zde Jaroslav Hašek působil od 3.7. do 24.10.1920, kdy byl přeložen do Moskvy. Zde byl také lehce zraněn.

Hlavní zajímavosti:

- Ulice Jaroslava Haška (viz mapa), pojmenovaná 29. 6.1963.
- Pamětní deska Jaroslava Haška na Domě práce v ul. Jaroslava Haška s textem: „*V etom dome s marta po nojabr' 1920 goda rabotal v politotdělě 5-oj Krasnoj Armii vydajuščijsja češskij pisatel' kommunist Jaroslav Gašek*“ (odhalená 16.11.1963).
- Pamětní deska Jaroslava Haška na domě, kde on bydlel, s textem: „*V etom dome s 1918 po 1920 gody prožival velikij češskij pisatel' Jaroslav Gašek i imenno zdes' rodilsja obraz narodnogo geroja, bol'sogo ljubitelja Pl'zeňskogo piva Švejka*“.
- Pivní bar „U Švejka“ (ul. Karla Marksa 34).
- V květnu 2005 se v místním tisku objevil návrh na postavení pomníku Josefu Švejkovi.
- 30. března 2006 byl v Irkutsku zaregistrován burjatský měsíčník «YYP» («UUR», «Rassvet»), založený v r. 1920 J. Haškem.

Ruská federace

 Irkutsk

Ulice Jaroslava Haška na mapě Irkutska

URL: <http://irkutskmemorial.ru/memorialnaja-doska-ulica-nazvana-v-chest-yaroslava-gasheka> ¹¹¹

Ruská federace

Иркутск

**Deska na začátku ulice
Jaroslava Haška**
(instalovaná v r. 1983)

Ulice Jaroslava Haška.
V ulici žije známý ruský spisovatel
Valentin Rasputin

Ruská federace

➤ Irkutsk

V tomto domě (ul. Lenina č. 13) sídlilo Politické oddělení 5. rube armády a pracoval Jaroslav Hašek. Na domě byla instalovaná deska J. Haška (1975). Nyní zde sídlí Divadlo mladého diváka.

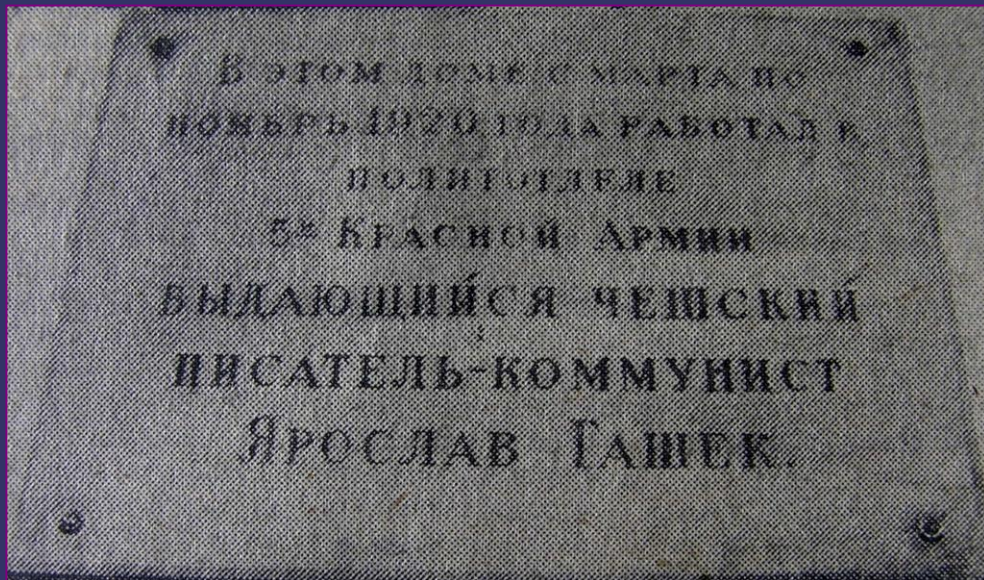

V tomto domě Jaroslav Hašek vystoupil s referátem. Nyní zde sídlí filharmonie.

Ruská federace

 Irkutsk

Instalovaná do r. 1975

Instalovaná v r. 1983

Pamětní deska Jaroslava Haška na domě, kde on pracoval
(nyní Irkutské oblastní divadlo mladého diváka, ul. Lenina č. 13)

URL: <http://irkutskmemorial.ru/memorialnaja-doska-v-jetom-dome-rabotal-cheshskii-pisatel-kommunist-yaroslav-gashek>

Ruská federace

Иркутск

И

УУР
РАССВЕТ

Газета основана
Ярославом Гашеком
в 1920 году

№1 (13)
май, 2007 г.

Газета зарегистрирована Восточно-Сибирским управлением Федеральной службы по надзору за соблюдением законодательства в сфере массовых коммуникаций и охране культурного наследия.

Регистрационное свидетельство ПИ № ФС13-0376 от 30 марта 2006 г. Рукописи, рисунки и фотографии не рецензируются и не возвращаются. Мнение авторов может не совпадать с мнением редакции.

Учредитель: Бурятская национально-культурная автономия г. Иркутска

Редактор: Эльвира Болотова

Редакционная коллегия: Хамаганова Людмила Даниловна, Чинаялева Майя Александровна, Амагзеева Александра Сергеевна, Аюрова Баира Цыдылоевна.

Корректор: Мариана Старокашина

Выпуск подготовлен при поддержке комитета по связям с общественностью и национальным отношениям администрации губернатора Иркутской области.

Верстка макета: РА «Весь Иркутск»

Адрес редакции: г. Иркутск, ул. Фурье, 10, оф. 403

Почтовый адрес: г. Иркутск, ул. Фурье, 10, оф. 403

Телефон для справок: (3952) 51-19-15

e-mail: bnka_irk@rambler.ru

Тираж: 2 000 экз.

Газета подписана в печать: 14.12.06 г. В 20.00

Отпечатано в типографии:

Burjatské noviny „УУР“ (uur), rus. „Рассвет“, čes. „Svítání“, které v r. 1920 založil Jaroslav Hašek, vycházejí v Irkutsku od r. 2005 v ruštině a burjatštině. První pokusy o obrození novin byly uskutečněny ještě v r. 1990. Průkaz o registraci ПИ № ФС13-0376 ze dne 30. 03. 2006.
URL: <http://bur-culture.ru/index.php?id=106>

Ruská federace

➤ Irkutsk

Pamětní deska Jaroslava Haška
na domě, kde on bydlel

Tabule z nadpisem u vchodu
do restaurace „U Švejka“

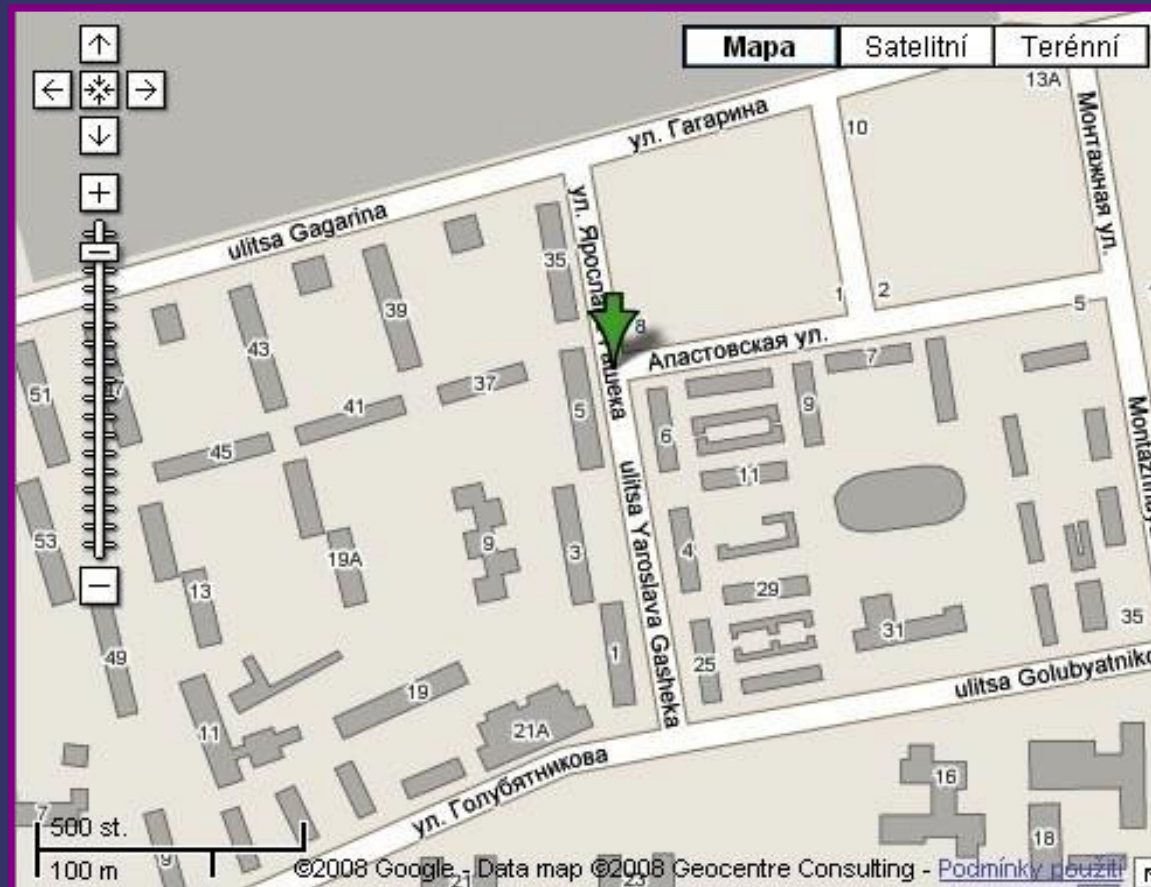
Foto Peter Holúbek, 2006

Ruská federace

➤ Kazaň (Tatarstán)

Hlavní zajímavosti:

- Ulice Jaroslava Haška (viz mapa).
- Restaurace „Pražskij klub“ (třída Ibragimova 69).

Ulice Jaroslava Haška na mapě Kazaně

Ruská federace

➤ Jekatěrinburg (v letech 1924-1991 Sverdlovsk)

Zde Jaroslav Hašek pravděpodobně byl.

Hlavní zajímavosti:

- Generální konzulát ČR (ul. Gogola 15).
- Restaurace „Švejk“ (třída Lenina 48).
- Výstava „Švejk“ v místním divadle.

Ruská federace

➤ Ulan-Ude (Burjatsko)

- **Cena Jaroslava Haška (CJH).** Udělovala se každý rok ke Dnu sovětského tisku od 5. května 1968 do 90. let 20.st. V prosinci 2003 se Svaz novinářů Burjatska usnesl obnovit udělování CJH ke Dnu ruského tisku 13. ledna. Laureátem ceny byl např. redaktor Zdeněk Hořeni (5.5.1982). Za r. 2006 obdrželi CJH v různých nominacích Petr Kaz'min, Tatjana Migockaja, Alla Ma'cevová, Pavel Natajev, Nordop Dašiev a Ljudmila Doržievová (Usnesení Svazu novinářů Burjatska ze dne 2.1.2007).

Ruská federace

➔ Sankt-Petěrburg, v letech 1924-1991 Leningrad

Hlavní zajímavosti:

- Generální konzulát ČR (ul. Tverskaja 5).
- Ulice Jaroslava Haška (od 2. 11. 1973; viz mapa).
- Pomník dobrého vojáka Švejka na Balkánském náměstí (odhalen 11.4.2003). Sochaři Albert Čarkin a Dmitrij Pachomov. Odhalení se zúčastnil Ing. Richard Hašek.
- Česká pivní restaurace „U Švejka“ (ul. Kiročnaja 8).

URL: <http://www.shveikbar.spb.ru>

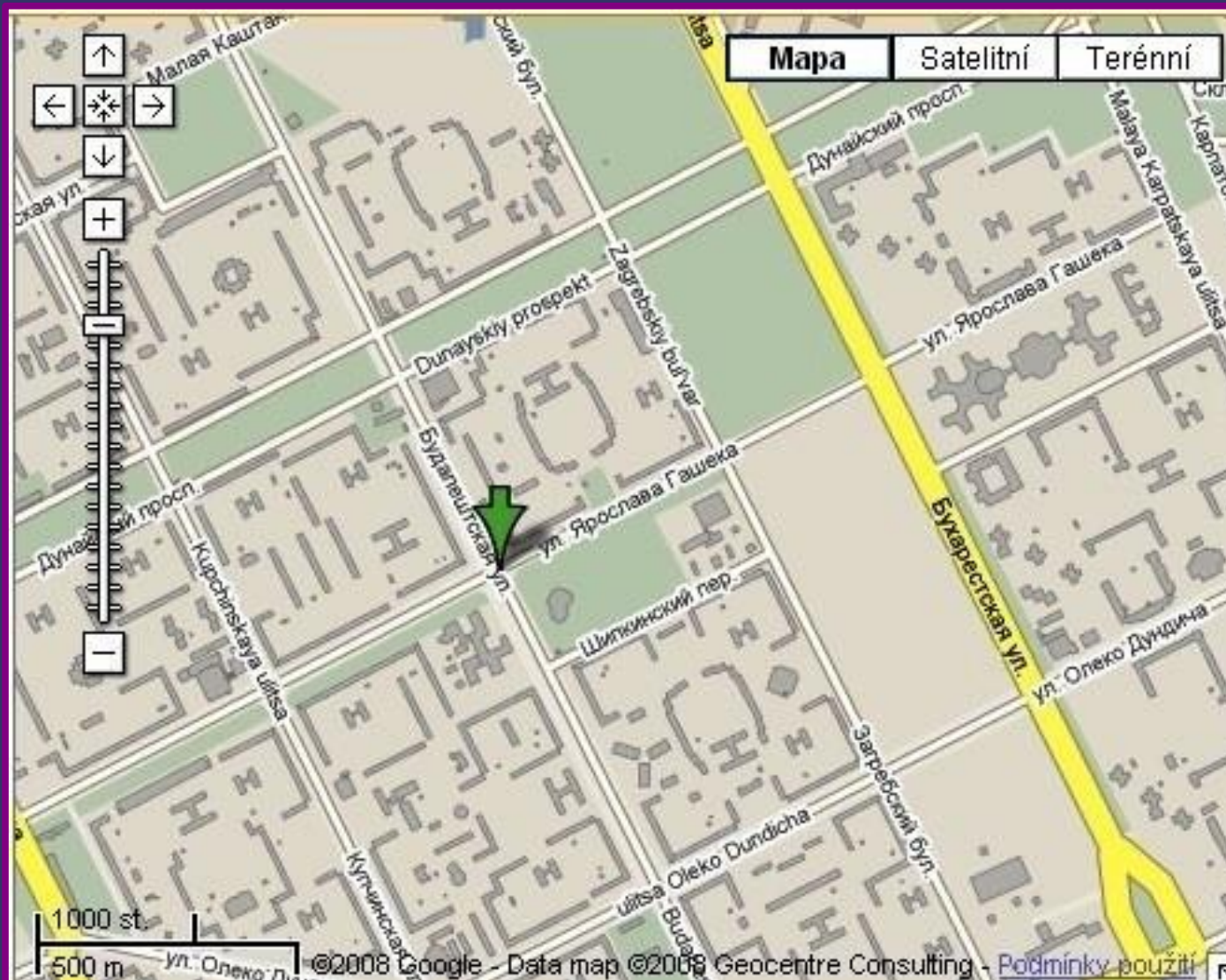

Pomník Josefa Švejka

Ruská federace

➤ Sankt-Petěrburg - Kupčino

Ulice Jaroslava Haška na mapě Sankt-Petěrburgu

Ruská federace

➤ Jiné ruské haškovské zajímavosti

- Ulice Jaroslava Haška existují také ve městě Volgograd, na sídlišti Stroitel' města Angarsk (Irkutská oblast), osadách Balachna (Nižegorodská oblast), Kaboža (Chvojnický okres, Novgorodská oblast) a Karabaš (Bugul'minský okres, Republika Tatarstán).
- Restaurace „U Švejka“ nebo „Švejk“ existují také v Kemerovu, Kostromě, Krasnodaru, Murmansku, Nižnim Novgorodu, Rostově na Donu, Saratově, Ťumeni (2007), Vladivostoku a jiných městech.
- První v SSSR disertační práce o Jaroslavu Haškovi na téma **„Jaroslav Gašek – publicist sovětskoj pečati“** byla obhájena v r. 1969 Stanislavem Antonovem (Kazaň, Tatarstán).

Ruská federace

➤ Jiné ruské haškovské zajímavosti (pokr.)

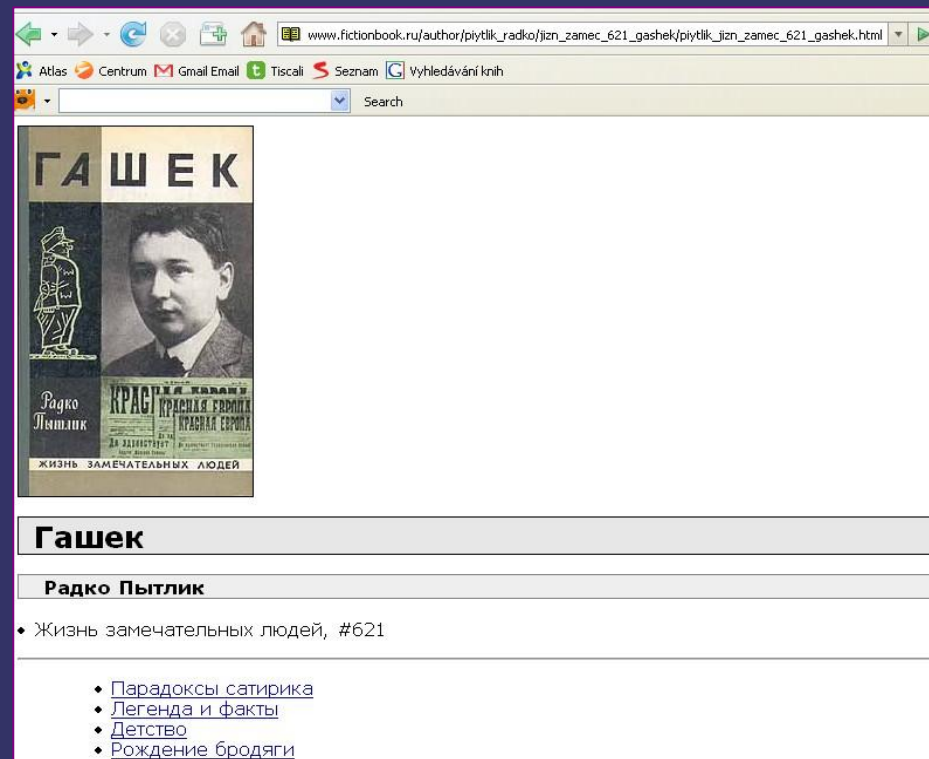
- „*Pochožděnija bravogo soldata Švejka*“ na ruském Internetu.
URL: <http://lib.ru/GASHEK/>
- „*Pochožděnija bravogo soldata Švejka*“ na CD-ROM (nyní v prodeji) .
- Počítačová hra „*Pochožděnija bravogo soldata Švejka*“.
- „*Osudy dobrého vojáka Švejka*“ v ruštině měl na stanici „Severnyj polus 1“ (21.5.1937-19.2.1938) na plovoucí kre v Severním ledovém oceánu radista výpravy Ernst T. Krenkel' (*1903, †1971).

Ruská federace

➤ Jiné ruské haškovské zajímavosti (pokr.)

- Náklad knih Jaroslava Haška dosáhl v r. 1989 16. mln. výtisků.
- Kniha Radko Pytlíka „Hašek“ / Překlad do ruštiny Olega Maleviče (Moskva, 1977) na ruském Internetu. URL:
http://www.fictionbook.ru/author/piytlik_radko/jizn_zamec_621_gashek/piytlik_jizn_zamec_621_gashek.html

Ruská federace

➤ Jiné ruské haškovské zajímavosti (pokr.)

- Poštovní známka SSSR „Jaroslav Gašek“ nominálem 4 kop., vydaná k 80.výročí narození Jaroslava Haška v dubnu 1963.
- Poštovní obálka SSSR s originální známkou nominálem 5 kop., obrázkem (malíři G. Kravčuk a G. Komlěv) a razítkem Premier Jour (30.04.83), vydaná k 100.výročí narození Jaroslava Haška 23.12.1982.

Ruská federace

➤ Jiné ruské haškovské zajímavosti (pokr.)

- Zápalkové etikety č.3250-3261 (List č.351), vydané k 100.výročí narození Jaroslava Haška. **URL:** <http://phillumania.narod.ru/351.htm>

The screenshot shows a web browser window with the address <http://phillumania.narod.ru/351.htm>. The page features a blue header with the word "PHILLUMANIA" in large yellow letters. Below the header, there are navigation links in Russian: "Новости | Альбом | Тематика | Хронология | Фабрики". The main content area is titled "Лист 351" and "100 лет со дня рождения Ярослава Гашека". Below the title, it specifies "№№: 3250-3261 Ф-ка "Красная звезда" г. Киров ГОСТ 1820-77 Ц. 1 к.". The page displays eight matchbox labels arranged in two rows of four. Each label features a colorful illustration and the text "100 ЛЕТ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ ЯРОСЛАВА ГАШЕКА" and "ПОКОНАНИЕ БРАВОГО СОЛДАТА ЯШЕКА, КУДОННИК В РАДА". The labels are numbered 3250, 3251, 3252, 3253, 3254, 3255, 3256, and 3257. The illustrations depict various scenes related to the character Jasha, including him in military uniform, in a field, and in a workshop.

Ruská federace

➤ Jiné ruské haškovské zajímavosti (pokr.)

Věty a výrazy z ruského tisku:

- „Zdes' bez Švejka ne razbërjoš!“
- „Kak skazal Švejka ...“, „Kak skazal by Švejka ...“ nebo „Kak skazal by velikij Švejka ...“
- „Polučilos kak u Švejka!“
- „On pochož na Švejka“
- „Gašek genialen!“, „Gašek bezsmertěn!“, „velikij Gašek“ aj.
- „Eto snimok Gaška s našej armejskoj žizni“
- „Glavnoje sochranit' v sebe časticu Švejka!“
- „My govorim Gašek, podrazumevaem Švejka, my govorim Švejka, podrazumevaem Gašek“
- „Gašek dal Švejku žizň, a Švejka dal Gašeku bessmertie!“

Estonsko

V Estonsku (Narva, Tallinn) Jaroslav Hašek byl 4 dny na začátku prosince 1920.

➤ Narva

Hlavní zajímavosti:

- Společnost „Vahva Sõdur Švejki Õllesõprade Ühung“ (zal. 1.4.2004 v Den smíchu) nebo Obščestvo ljubitelej piva imeni bravogo soldata Švejka = Společnost milovníků piva dobrého vojáka Švejka. Předseda novinář Dmitrij Panov. **URL:** <http://hot.ee/svejk/>
- Pamětní deska u klubu „Modem“ (ul. Puškina 12) s textem v estonštině a ruštině : *„Na uhlu ulicy Mana ja viděl milěňkuju scenku. Policejskij raznimal děruščichsja: tolstogo borova i broďačeho borodatogo kozla. Vot i vsjo, čto ja viděl v Narvě...“* (odhalená 30.4.2004). Vyhotovení a instalaci desky zajistila Společnost milovníků piva dobrého vojáka Švejka u příležitosti 121. výročí narození Jaroslava Haška.
- Pivo „Švejk“ místního pivovaru.

Estonsko

Narva

The screenshot shows a web browser window with the address bar containing <http://www.hot.ee/svejki/>. The page content is split into three columns. The left column has a heading 'ЗАЯВЛЕНИЕ' followed by a paragraph in Russian: «Общество любителей пива имени хравого солдата Швейка» горячо приветствует инициативу председателя городского собрания Нарвы Михаила Стальнухина о присвоении звания почетного гражданина Нарвы Арнольду Мери! Below this is another paragraph in Russian: Единоголасным решением на прошедшем в минувшую пятницу заседании, Михаил Стальнухин принят в почетные члены общества любителей пива имени хравого солдата Швейка за. The middle column has a large heading in Russian: Общество любителей пива имени хравого солдата Швейка, with a circular logo below it depicting a soldier and a beer mug. The right column has a heading in Estonian: Vahva Sõdur Švejki Õllesõprade Ühing, followed by text in Estonian: 1. aprillil asutati Narva klubis "Modern" VAHVA SÕDUR ŠVEJKI ÕLLESÕPRADE ÜHING. Ühingu tegevuse eesmärgiks on Tšehhi kirjaniku Jaroslav Hašeki teoste ja tšehhi kultuuri populariseerimine, samuti kultuursete õlletarbimisviiside propageerimine. Ühing hoidub igasugusest poliitilisest ja religioosest tegevusest. At the bottom right, it starts with "Inimesed on kahjuks harjunud, et".

Hlavní web stránka společnosti „Vahva Sõdur Švejki Õllesõprade Ühing“

Estonsko

Narva

Pamětní deska Jaroslava Haška

Etiketa piva „Švejk“

Estonsko

➤ Tallinn, byv. rus. Revel', něm. Reval, lat. Revalia

Hlavní zajímavosti:

- Velvyslanectví ČR v Estonsku (ul. Lahe 4).
- Restaurace „U Švejka“ (Uus tänav 25 / Olevimägi 16).

URL: <http://www.svejkijuures.ee>

Hlavní web stránka restaurace „U Švejka“

Některé současné zajímavosti na Haškově válečné cestě ...

➤ Ukrajina, Polsko, Slovensko, Maďarsko

- 8-15.06.2008 se konal mezinárodní cyklistický zájezd „Kulinárnými šladami przygód dobrego wojaka Szwejka w Galicji“ ze Lvova přes Ustrzyki Dolne a Sanok do Sátoraljaújhely v Maďarsku.

... a mimo ni

➤ Česká obec Holuboie, okres Cahul, Moldavsko

Zajímavosti:

- Krajanský spolek Novohrad.
- Gimnázium Jaroslava Haška (viz obr.).

Foto Jiří Svoboda, 2008

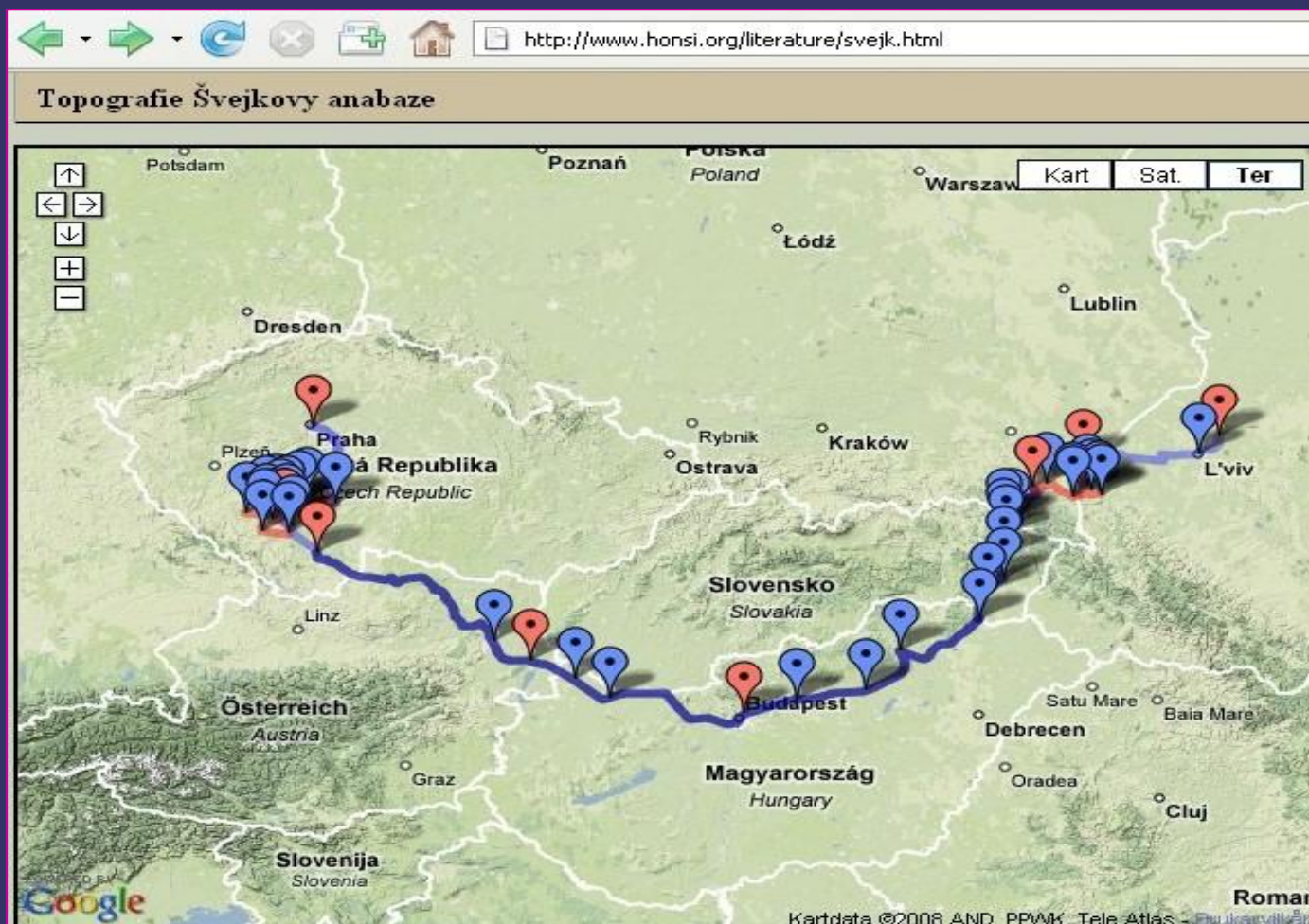
... a mimo ni

Norsko

Hlavní zajímavost:

- Norský švejkolog Jomar Hønsi vytvořil na Internetu v r. 2008 první web stránku „Topografie Švejkovy anabáze“.

URL: <http://www.honsi.org/literature/svejk.html>

Ještě něco důležité o Haškově válečné cestě

*A po létech, až v milém vnuků kruhu
děd o té válce rozpoví se rad,
jim o vších poví, tam u řeky Bugu,
a neopomene se přitom poškrabat ...*

Jaroslav Hašek

Válečná píseň o vších

Večerní České slovo, 13.9.1924

Vývoj do současnosti

- Už bez mála století dobrý český voják Josef Švejk „*Jde skromně svou cestou, neobtěžuje nikoho a není též obtěžován žurnalisty, kteří by ho prosili o interview*“ a vlastně proto všichni mu sympatizují, překládají do svých jazyků jeho „Osudy“, sepsané geniálním českým spisovatelem Jaroslavem Haškem, aby je dali do školních čítanek a stavějí mu pomníky, protože „*On nezapálil chrám bohyně v Efesu, jako to udělal ten hlupák Herostrates, aby se dostal do novin a školních čítanek. A to stačí*“.
- Důležité také je, že i přes veškerou nechut' některých českých „znalců od literatury“ a dokonce i politiků světová sláva Jaroslava Haška a Josefa Švejka nejen že neutichá, ale stále roste! Navíc oba stále pomáhají českému obchodu a šíření dobrého jména českého národa ve světě! Doufám, že tento autorův názor potvrzuje přednesený referát, ale „*Kdyby ... [tohle] slyšel Švejk, ... "ten by nám [také] uvedl aspoň nějaký příklad*“!

Závěry

- V r. 2012 upline 100 let od narození dobrého českého vojáka Josefa Švejka, proto přišel čas, aby haškologové a švejkologové z celého světa začali sestavovat velkou „Haškovskou encyklopedií“ nebo „Encyklopedií Jaroslava Haška a Josefa Švejka“, která by byla vydaná k tomuto výročí.
- K tomu to výročí bychom měli také odhalit pomník Josefa Švejka na Královských Vinohradech, tedy v jeho rodišti.

I úplně na závěr:

- *At' si bylo, jak si bylo, přece jaksi bylo, ještě nikdy nebylo, aby jaksi nebylo.*
- *Jak tam było, tak tam było, ale jeszcze nigdy tak nie było, żeby jakoś nie było.*
- *Як було, так було, все таки якось було, і ще так не було, щоб якось не було.*
- *Никогда так не было, чтоб никак не было. Всегда так было, чтобы как-нибудь да было.*

Prameny

- Spisy Jaroslava Haška.
- Publikace Josefa Lady, Františka Langerera, Oldřicha Zemeka, Radka Pytlíka, Aleksandra Dunajevského, Nikolaje Jelanského, Sofije Vostokovové, Sergeja Nikoľského, Petra Matka, Stanislava Antonova, Vasyľa Ševčuka, Žanny Kovbové, Ivana Lozynského, Andrija Doroše, Milana Hodíka, Pavla Landy, Václava Malovického, Leszka Mazana, Pavla Gana, Františka Cingera, Zdeňka Hrabicy, Olega Maleviče, Antoni Krona, Josefa Schwarze, Jakuba Šofara, Jurija Ochrymenka, Igora Váleka a jiných vážených spisovatelů, badatelů a novinářů.
- Vlastní poznámky, publikace a Haškovská sbírka (knihy, výstřižky z novin, fotografie apod.), která vznikala v letech 1961-2008.
- Internet (český, maďarský, slovenský, polský, ukrajinský, ruský, kazašský a estonský), zejména **URL:** <http://members.tripod.com/~vojtisek/hasek/>. **Na vyhledávání se aktivně podílela také slečna Lýdie Drbalová.**
- Knihovny v Praze, Kyjevě, Moskvě, Sankt-Petěrburgu a Lvově.

„Poslušně hlásim,“ že „S tím(to referátem) bych už byl hotov, ale znám podobný případ v Beskydách, ale vo tom vám povím až budeme v defechtu“

Děkuji za pozornost!

Alexandr Drbal

adrbal@gmail.com